

Hoofredacteur:
D. M. G. KOCH
Redactoren in Nederland:
W. A. Th. BURGER en J. SCHAAP
Redacteur:
G. A. DICKHUT.
Bureau Redactie en Administratie Juliana
Boulevard 10 Soerabaja. Agentschap bene-
denstad: Het Boekhuis Sociëteitsstraat 27.
Telefoon: uitsluitend voor de Redactie 27.
2000; na kantooruren 2113 (Koch) Emblong
Mawar 46, en 1679 Z. (Dickhut).
Telf. Administratie 2.2001 en Expeditie 2.4.

Dit nummer bestaat uit drie bladen.

EERSTE BLAD.

TELEGRAMMEN

NEDERLAND.

Den Haag, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Verbetering Woningtoestanden.

Het gemeentebestuur van Amsterdam stelt de opruiming voor van 12000 krotten en den aanbouw van 1500 nieuwe woningen.

Onderscheiding.

De heeren Dammerman te Buitenzorg, Jeswite te Paseroean en Neytzel de Wilde te Weltevreden, zijn benoemd tot lid van het Utrechtsche genootschap van kunst en wetenschappen.

Vliegongeluk.

Een vliegtuig, dat van Londen op weg was naar Berlijn, is te Middelhamms neergestort, waarbij het vernield werd. De vliegerin Cobham en Edwards van het Engelsche ministerie van luchtvaart bleven ongedeerd.

FRANKRIJK.

Eilvese, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Marokko.

Primo de Rivera is te Tetuan aangekomen. Naar verluidt, zal aan Abd el Krim voor het begin van het nieuwe offensief een kort ultimatum worden gezonden.

Nanen, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Uit Fez wordt bericht, dat de Rifkabylen gisteren met zwaar artillerie op de Franse stellingen in het Bibandistrict openden. Het bombardement duurde de meer dan twee uur, maar werd tenslotte geheel tot zwijgen gebracht toen de Franse artillerie het tegenbombardeement begon.

Bordeaux, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Painlevé verklaarde, dat onderhandelingen nog steeds worden voortgezet met Spanje. Hij voegde hieraan toe, dat er een definitieve vrede zal zijn, zoodra er overeenstemming verkregen is tusschen Frankrijk en Spanje.

Generaal Serrigny, die van zijn inspectie naar Marokko terug is, heeft Painlevé mededeeling gedaan van de uitstekende indruk, welke hij daar verkregen heeft.

De correspondent van de *Matin* te Madrid deelt mede, dat gewacht wordt op het antwoord van Abd el Krim ten aanzien van het ultimatum. De correspondent bericht dat de troepenmacht, welke te Alhucema zal worden gedebarkeerd uit 18.000 man zal bestaan. De correspondent bevestigt, dat alle voorbereidingsmaatregelen voor het debarkeement op 15 Juni zullen zijn beëindigd.

Parijs, 4 Juni (Reuter.)

In een bijeenkomst van het kabinet deelde Painlevé mede, dat het front in Marokko thans gestabiliseerd was en dat geen uitgebreide militaire operaties overwogen werden. Het moreel zowel van de Franse als van de inlandsche troepen is uitstekend.

Camille Flammarion.

De Franse sterrenkundige Camille Flammarion is overleden.

Parijs, 4 Juni (Reuter.)

Het Veiligheidspact.

Na de beëindiging van de kabinetszitting, deelde Briand mede, dat er volkomen overeenstemming bereikt was tusschen de geallieerden ten aanzien van het antwoord op de voorstellen van Duitschland betreffende het veiligheids-pact. Briand gaat tegen het einde der week naar Genève, waar hij persoonlijk Chamberlain zal raadplegen.

Bordeaux, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Briand, Berthelot, Laroche en de experts waren heden bezig met het opstellen van het antwoord op de laatste nota van Engeland betreffende het veiligheids-pact, dat vermoedelijk hedenavond naar Londen zal worden gezonden.

Parijs, 4 Juni (Reuter.)

Doodsbericht.

Het overlijden van Pierre Louys wordt gemeld.

Bordeaux, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Hervorming van de Kieswet.

De Kamer heeft het onderzoek inzake de hervorming van de kieswet verdaagd tot na de stemming in de arrondissementen.

Bordeaux, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Voorzitter Gemeenteraad.

De republikeinsche liberaal Guillaumin is gekozen tot voorzitter van den gemeenteraad van Parijs.

ENGELAND.

Londen, 4 Juni (Reuter.)

De Australische Marine.

Thans wordt medegedeeld, dat contracten ten bedrage van drie en een half miljoen in Engeland geplaatst zijn voor twee kruisers van tienduizend ton en twee onderzoekboten voor de koninklijke Australische marine. De kruisers moeten gelijk zijn aan de Engelse kruisers van de „county“-klasse.

Nieuwe Werkliedenbond.

De besturen van acht vakverenigingen kwamen te Londen bijeen op uitnodiging van de mijnwerkersfederatie om over voorstellen te beraadslagen betreffende de stichting van een nieuwe werkliedenbond om elkaar onderling te beschermen. Ook, van de mijnwerkersfederatie, deed op geestdriftige wijze een beroep op eenheid, maar de sprekers waren over het algemeen voorzichtig en aanzelden zich te binden. De bijeenkomst eindigde met

de benoeming van een commissie bestaande uit twee vertegenwoordigers van elke groep van de industrieën om de voorstellen te overwegen en het resultaat daarvan aan de conferentie voor te leggen.

Gedwongen Landing.

Na reeds bijna een kwart miljoen mijl zonder tegenspoed te hebben gevlogen, overkwam Cobham een ongeluk. Hij bracht Edwards den gedeputeerden directeur van den Engelschen vliegdiens naar Berlijn in een De Havilland „Babyvliegtuig“, „New Moth“ genoemd, waarin hij onlangs van Londen naar Zürich en terug vloog. Hij was genoodzaakt te Middelhamms te landen waarbij bestuurder en passagier ongedeerd bleven. Beiden vervolgden hun weg per trein om tegenwoordig te zijn bij de belangrijke wedstrijden van lichte vliegtuigen te Berlijn.

Leafield, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Militair Tournoi.

Maarschalk Foch verzegelde den koning heden bij het bezoek aan het militair tournoi. De maarschalk inspecteerde met den koning de eerewach van de koninklijke luchtmacht, voordat men zich naar de koninklijke loge begaf.

De Bemanning van de „R 33“.

Sir Samuel Hoare, minister van luchtvaart, bracht een bezoek aan het aerodrome te Pulham en schonk medailles en horloges aan de bemanning van het luchtschip „R 33“, als waardering van hun toewijding en plichtsbeseft ter gelegenheid van het losbreken van het luchtschip tijdens den storm van onlangs. Hoare zeide, dat ofschoon de koninklijke luchtmacht slechts enkele jaren bestond, de annalen van het Engelsche vliegwezen reeds gevuld waren met een opsomming van schoone feiten. Vele dezer daden, die van moed getuigen, gaan het publiek onopgemerkt voorbij, maar er gaat bijna geen week voorbij, zonder dat hij de een of andere stoutmoedige daad verneemt.

Concurrentie Uitgesloten.

DE PRIJS VAN DE BROUCH SUPERIOR
(The Rolls Royce of Motor cycles)
is
1 1475.-
Verwachten nieuwe zending begin Juni Importeurs voor N. Indië.
Frits Sluimers & Co Soerabaja
524 e

DUITSCHLAND.

Berlijn, 4 Juni (Reuter.)

De Ontwapeningsnota.

Des middags heeft d'Abernon voor de geallieerden de ontwapeningsnota aan Luther aangeboden. In zijn antwoord op de toespreek van d'Abernon verwees Luther naar de antwoorden van Duitschland op de nota's der geallieerden, waarin het standpunt van Duitschland betreffende de ontzuining van de Keulse zone is uiteengezet. Luther voegde hieraan toe, dat de regering onmiddellijk de nieuwe nota in overweging zal nemen, waarna een beslissing zal worden genomen ten aanzien van verdere maatregelen.

BELGIË.

Brussel, 4 Juni (Reuter.)

De Kabinetscrisis.

De Katholieke burggraaf Poulet heeft erin toegestemd om een coalitiekabinet te vormen uit de drie voornaamste partijen met een programma voor democratische hervorming, waarvoor een groote meerderheid in beide Kamers bestaat.

ITALIË.

Rome, 4 Juni (Reuter.)

Italië en Rusland.

De Kamer heeft het Italiaans-Russisch handelsverdrag, dat in Februari 1924 ondteekend werd, goedgekeurd. Het verdrag gedurende vijf maanden, dat de resultaten van Mussolini zeide, dat de resultaten van de eerste kwartaal van 1925 gedurende het eerste kwartaal van negen-tien miljoen lire aan goederen en export-tien miljoen lire aan goederen en export-tien miljoen lire. De verwerking van het verdrag zou ernstige economische en politieke gevolgen na zich slepen.

PORTUGAL.

Nanen, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Algemeene Staking geproclameerd.
De Portugeesche werkliedenpartij heeft de algemeene staking geproclameerd. Het huidige kabinet werd op hevige wijze aangevallen door de Kamer. De val van de regering wordt verwacht.

NOORWEGEN.

Oslo, 4 Juni (Reuter.)

De Tocht van Amundsen.

Systematische plannen zijn gemaakt om Amundsen op te sporen. Twee vliegtuigen, die met draadloos toestellen zijn uitgerust, zullen vanuit Spitsbergen te opereren in de richting van Groenland. De Franse ontdekkingsreiziger Charcot zal vermoedelijk worden uitgenoodigd langs de Oostkust van Groenland te zoeken en de expeditie onder Mc Millan van Kaap Columbia of Etah af.

CHINA.

Eilvese, 4 Juni (Aneta-Radio.)

De Troebelen in China.

De Chineesche gezant te Berlijn ontkent in de *Vossische Zeitung*, dat de huidige gebeurtenissen in China gelijk te stellen zijn met den Bokseropstand. De gezant herinnert aan feiten. De staking, die het uitgangspunt van de beweging was, zal aan scherpe verliezen, wanneer men daaraan haar oorspronkelijk sociaal karakter laat en de vreemde mogendheden geen poging doen om daarvan een politiek karakter toe te voegen en de Chineesche werklieden niet verbieden van het stakingsrecht gebruik te maken. Officieel

wordt medegedeeld, dat de Japansche regering in China geen maatregelen zal nemen zonder zich eerst met de andere mogendheden daarover te hebben verstaan. Nanen, 4 Juni (Aneta-Radio.)

Groote troepenmachten worden rondom Canton samengetrokken, omdat voor een terroristischen aanslag gevreesd wordt. De Franse kruiser *Jules Ferry* is te Sjanghai aangekomen. Maatregelen worden genomen om de leden van de Franse kolonie aan boord te brengen, in geval dat noodig mocht blijken.

Canton, 4 Juni (Aneta.)

Gewapende troepen van de buitenlandse oorlogsschepen werden aan land gezet na een monsterprocessie.

Tijdens de onlusten in Sjanghai werden de soldaten die met de studenten sympathiseerden, doodgeschoten.

Peking, 4 Juni (Reuter.)

De pogingen der studenten om een algemeene staking tot stand te brengen, met inbegrip der winkeliers, zijn mislukt. Opmerking verdient dat de demonstraties totnu toe bijna volkomen gericht zijn tegen de Engelschen en de Japanners. De Italiaansche gezant heeft namens het diplomatieke corps op de nota van de Wai Tsjau Poe, waarvan op 2 Juni werd melding gemaakt, geantwoord. De gezant verklaarde, dat de politiek van slechts vuren bij aanval, door de mogendheden zou worden gevolgd en dat daarom de verantwoordelijkheid op hen rust, die aan de demonstraties deelnemen. De gezant wees erop, dat het gemengde hof voor de schuldigen gedaagd werden, hen onder borgtocht weer op vrije voeten heeft gesteld. In het antwoord wordt de hoop uitgesproken, dat de Chineesche regering het incident in denzelfden verzoenenden geest als de diplomaten onder de oogen zou zien, teneinde de orde zoo spoedig mogelijk te herstellen.

Sjanghai, 4 Juni (Reuter.)

Vandaag werden geen aanvallen op vreemdelingen gemeld, doch de staking breidt zich uit. De bladen schatten, dat honderdduizend man, waarvan de meesten koelies zijn, hieraan deelnemen.

Tokio, 4 Juni (Aneta.)

De Japansche kruiser *Tatsoema* is naar Sjanghai vertrokken met twee honderd mariniers aanboord.

Sjanghai, 4 Juni (Aneta.)

Alle Chineesche staven van de Eastern en de Great Eastern telegraafmaatschappijen, hebben zich bij de staking aangesloten.

Weltevreden, 5 Juni (Aneta.)

Aneta verzocht in verband met de zeer belangrijke gebeurtenissen in China, aan haar correspondent te Sjanghai een algemeen overzicht van den toestand te willen seinen en ontving daarop het volgende bericht: De beweging begon Zaterdag des namiddags toen een aantal studenten, bijgestaan door vele werklieden, redevoeringen hielden tegen de internationale nederzettingen en tegen de vreemdelingen, in het bijzonder tegen de Japanners. Zij deelden pamfletten rond, die een bolsjewistisch karakter droegen. De menigte werd gelast uit te gaan, maar weigerde waarop de politie enkele der studenten, die toespraken hielden, arresteerde. De menigte volgde toen zij naar het politiebureau gebracht werden en deed een waanzinnige poging om het bureau te bestormen. De politie waarschuwde de menigte zonder resultaat en toen de houding der Chinezen steeds dreigender begon te worden, was de politie genoodzaakt te schieten, waarbij vier personen gedood, zes ernstig gewond en een aantal anderen licht gewond werden. De menigte vluchtte naar de Chinese stad, waar zij weer bijeen kwam. Opwindende toespraken hadden daar plaats en Zondag in een bijeenkomst van de Chineesche Kamer van koophandel werd de voorzitter van de algemeene staking werd geproclameerd, die Maandagmorgen begon. Maandag midden op den dag bestormde de menigte een kleine politiemacht, die de voornaamste straat van Sjanghai bewaakte, maar een brandspuitslang werd op hen gericht, waarop de politie met steenen te werpen, waarop de politie vuurde, waarbij achttien personen ernstig gewond werden, waarvan twee overleden. Sedert werden verscheiden personen afzonderlijk aangevallen, steenen op tramwagens geworpen enz.

Dinsdag hielden de belastingbetalers een speciale bijeenkomst in het stadshuis, maar aangezien het minimum vereischte aantal personen voor het houden van de vergadering niet bijeen was, werd de zitting opgebroken. Dit was een geluk voor hen, aangezien een aantal Chinezen een houding aannamen waaruit kon worden opgemaakt, dat zij voornemens waren om op de belastingbetalers te schieten. Toen zij in hun voor-nemen gedwaasboomd waren, schoten de rustverstoorders op de vrijwilligers, die op patrouille waren en verwonden twee Amerikanen. De vrijwilligers beantwoordden het vuur en doodden twee der rustverstoorders, waarop zij het gebouw binnen snelden van waaruit de schoten kwamen. De leiders wisten te ontkomen. Bij het doorzoeken van den omtrek, werden zeshonderd personen gearresteerd, die later weer op vrije voeten werden gesteld. Gisteren werden opnieuw personen afzonderlijk aangevallen. De staking breidt zich uit en vandaag wordt het aantal stakers 'op honderdduizend geschat. Ook de verkoopers op de markten van versche levensmiddelen, hebben zich bij de staking aangesloten. Het stedelijk bestuur handhaaft de voornaamste takken van dienst met andere werkrachten. Een aantal mariniers van buitenlandse oorlogsschepen zijn geland, terwijl andere schepen zich naar Sjanghai haasten. De speciale politiemacht bestaande uit vrijwilligers is gemobiliseerd. Hedenmorgen gebeurde er niets ernstigs. Berichten uit andere havens van China wijzen erop, dat de onregeligheden zich vermoedelijk zullen uitbreiden. Uit Peking wordt gemeld, dat de Chineesche regering bij het

ALDERDEN'S BLOEMENMAGAZIJN

Lemah Postro 31. Tel. Z. 3950.
SOERABAJA.

Eenige Bloemenhandel onder Gediplomeerd Vakkundige Leiding.
1055 e

diplomatieke corps geprotesteerd heeft tegen het schieten van de politie. De studenten eischen onder meer afschaffing van de extra-territorialiteit, teruggave van de concessies enz.

NED.-INDIË.

Bandoeng, 4 Juni (Aneta.)

Cause célèbre.

Het landgerecht behandelde een cause célèbre tegen dokter Adam, beschuldigd van mishandeling van een Chineesche waronghoudster. Hoewel de zaak eerst veel stof opwoel in de Chineesche gemeente, was de belangstelling bij de zitting gering. Er werd een plaatselijk onderzoek ingesteld, maar tenslotte werd dokter Adam wegens gebrek aan bewijs vrijgesproken.

Makassar, 4 Juni (Aneta.)

Begroting goedgekeurd.

De gouverneur keurde de gewijzigde begroting voor 1925 goed.

Weltevreden, 4 Juni (Aneta.)

Doodsbericht.

De gepensioneerde majoor-magazijn-meester der genie Rheumey is overleden.

Norddeutsche Lloyd.

Het N. v. d. D. v. N. I. verneemt, dat de Norddeutsche Lloyd in den loop van Juni een aanvang maakt met het stopzetten van de passagiersdiensten Penang-Singapore-Belawan-Sabang, welke in Augustus geheel en al zullen geëindigd zijn. Dit houdt verband met het toenemend passagiersverkeer naar Zuid-Amerika, zoodat de Norddeutsche Lloyd deze schepen beter daarvoor kan benutten.

Samarang, 5 Juni (Aneta.)

Marinevliegtuigen.

Vier marinevliegtuigen uit Soerabaja zijn te half negen hier geland. Een vijfde vliegtuig, dat hier gestationneerd is, vliegt straks mee naar Priok.

Weltevreden, 5 Juni (Aneta.)

Officieele Mutaties.

Verleend een jaar verlof aan den hoofd-ingenieur van den postdienst Drayer, en aan den leeraar aan de Prins Hendrikschool te Batavia, Koppelaar; id. acht maanden aan den leeraar aan de H. B. S. te Bandoeng Straus. Belast met de functie van lid van de weeskamer te Semarang Jolly. Ingetrokken het ontslag verleend aan den predikant te Soerabaja Van Rooyen.

VAN EEN SAMENZWERING.

Bij Nash and Grayson is verschenen een boek, getiteld:
The Return of the Kings.

Facts About the Conspiracy for the Restoration of Monarchy in Central Europe.

De uitgevers deelen mede:
„Ofschoon het werk anoniem is, kunnen de uitgevers zeggen, dat de schrijver er een is, wiens naam voorkomt in de Almanach de Gotha.“

Zonder iets te kort te willen doen aan de voornaamheid van mijn lezers, wil ik toch wedden, dat niet één op de honderd hunner ooit een Almanach de Gotha heeft gezien, schrijft de Londensche medewerker van de *Maasbode*. Er zijn enkele groote gemeenten in ons land, die jaarlijks datgene publiceren, wat men o.a. te Amsterdam het „Heerenboekje“ pleegt te noemen. Dit is een boekje, waarin altijd nog de namen van eenige menschen niet voorkomen. Iets dergelijks nu is de Almanach de Gotha, met dit verschil, dat dit in zakwoordenboekformaat uitgegeven werk, dat gedrukt is op papier met een zeer fashionable geur, en op een rooden opslag in gouden kroonthe voert, niet communiaal, doch universeel is.

De naam van den schrijver nu, wiens werk bij Nashand Grayson is uitgekomen, prijkt in dezen universeelen naamlijst van den netten stand. Ik heb dien naamlijst vandaag bestudeerd, en weet nu precies, wie de schrijver niet is. Meer kan ik u voorloopig niet mededeelen.

Hij verschuilt zich achter den pennaam X7, en behoort dus waarschijnlijk tot de orde der duikboten en bestuur-bare luchtschepen. Verder deelt hij mede, dat hij tijdens den oorlog „politiek agent“ is geweest, en opdrachten had uit te voeren, welke hem wijd en zijd in vele landen deden reizen.

Verder zinspeelt de schrijver erop, dat hij behoort tot den Duitschen geheimen dienst (hetgeen trouwens duidelijk is, daar zijn poetische pennaam X7 Duitsch klinkt); de Engels hielden er een andere methode op na hun „geheime agenten“ aan te duiden, en hij beweert dat deze geheime dienst hem verzocht heeft zijn oude bedrijvigheid te hervatten en zich in dienst te stellen van een complot welke beoogt bolschewistische samenzweringen buiten Rusland aan te wakkeren, ten einde de Europeesche landen er toe te brengen. Duitschland in een reactionnaire actie te steunen, zoogenaamd om het „Roode Gevaar“ te stuiten.

De beruchte brief van Zinovief zou geschreven zijn door... een anti-bolschewistische organisatie te Moskou.

De „Daily Chronicle“ wijdt een met vele „headlines“ verluicht overzicht aan het prettig boek, en zelfs dit blad noemt de geschiedenis zoo sensationeel, dat zij bijna ongelooft is. En dat wil wat zeggen. Want de laatste jaren was hetgeen de „Daily Chronicle“ uit en omtrent Middel-Europa mededeelde, meestal zoo ongelooft, dat 't bijna sensationeel was.

De „Chronicle“ resumeert:

„Afgezien van andere verbazingwekkende mededeelingen wordt o.a. beweerd dat:

De vrouw van den ex-keizer gaarne te Berlijn als keizerin zou worden ingehaald. Dat Ludendorff broedt op een revancheoorlog, welke „binnenkort zal komen en erger zal zijn dan de vorige.“

Leest men de uitvoerige uittreksels, welke de „Chronicle“ uit het boek weergeeft, dan kan men zich niet ontrekken aan den indruk, dat X7 op zeer handige wijze een hoop fantastischen onzin heeft bijeenvergaderd, en in zeer leesbaren vorm voor algemeene consumptie heeft toebereid. Waarom? In de eerste plaats, omdat dit boek, dat een voortreffelijke „seller“ dreigt te worden, en voor 10 sh. 6 d. verkrijgbaar is, den auteur ongetwijfeld zeer goed door de uitgevers betaald is geworden. En in de tweede plaats... hm, die is er waarschijnlijk niet.

De „Chronicle“ merkt terecht op dat „politieke agent“ niets anders is dan een euphemisme voor spion. De oorlogsspijonnen nu waren, met een enkele uitzondering, personen van de allergeestige moraliteit, die vriend en vijand gelijkelijk bedrogen, die hun eigen lastgevende de grofste leugens op de mouw spelden en er zich dik voor lieten betalen, en bovendien nog vaak hun „bijverdiensten“ genoten bij de tegenpartij. De namen van dergelijke oorlogsspijonnen kwamen inderdaad ook voor in de „Almanach de Gotha.“ En wat deze „Almanach“ ook zijn moge, zij is niet, en is ook nimmer geweest, een waarborg voor de intellectuele, morele en psychische betrouwbaarheid van hen, wier namen er in staan afgedrukt. En er bestaat alle reden om X7, zoo hij werkelijk een „politiek agent“ is, als een in de hoogste mate ongelofwaardig man te beschouwen.

De ondervinding heeft evenwel geleerd, dat aan de leugens en fantasieën van dergelijke personen bijna steeds de waarheid ten grondslag ligt, en dat, wanneer zij een boek schrijven, dat 10 sh. 6 d. kost, daarin meestal wel voor 6 pence waarheid voorkomt. En juist deze 6 pence waarheid kan van groot belang zijn. De moeilijkheid is slechts: waar moet men haar zoeken?

Wat bedoelt X7 met „de Duitse Geheime Dienst“, welke hem verzocht zijn diensten weder te willen verlenen? Er bestaan „Duitse Geheime Diensten“, maar „de“ Duitse Geheime Dienst bestaat niet. Men krijgt den indruk, dat zij, die zich niet den schrijver in verbinding stellen, gemachtigden waren van het „officieele“ Berlijn, en toch is dit hoogst onwaarschijnlijk en, mensche-lijkerwijze gesproken, zelfs geheel uitsloten. Zij behoorden vermoedelijk tot die kringen, waaruit tijdens den oorlog de „geheime dienst“ werd gerecruiteerd. Thans zijn zij, voor zoover men weet, niets anders dan een troep samenzweerders en malcontenten. Zoo zij gevaar opleveren, dan behoeven zij toch volstrekt niet gevaarlijker te zijn dan de andere groepen van links- en rechts-radicalen intriganten, welke in Duitschland zoo talrijk zijn. Alleen wanneer zij heimelijk betrekkingen hadden onderhouden tot de Duitse regering (en dit zal men ons toch niet willen wijsmaken), zou men van een groot en dreigend gevaar kunnen spreken. Doch dit gevaar zou dan niet worden opgeleverd door hen, doch door de rijks-regering.

Bloeddorstige uitlatingen van generaal Ludendorff en hartwenschen van de gemalin van Willem II kunnen ons koud laten. Indien deze twee personen conspiranten zijn (van den eerste weet een ieder dit trouwens), dan is dit een particuliere aangelegenheid, welke met de veiligheid van Europa niet meer heeft uit te staan dan de plannen, welke door zoovele andere onruststokers gesmeed worden. De internationale moeilijkheden, en zelfs de internationale rampen, zijn nimmer veroorzaakt geworden door avontuurlijke en geëxalteerde samenzweerders à la Ludendorff, doch door achtbare staatslieden en achtbare financiers.

Zoo Duitschland ooit een gevaar oplevert voor de rust en orde in Europa, dan zal dit te wijten zijn aan de mannen, die Duitschland besturen: niet aan de half-en kwart-toerekenbaren, van wie de schrijver in zijn dubbelzinnig boek gewaagt.

Ik zal uit dit boek een en ander mededeelen, omdat het op zichzelf niet geheel van belang ontbreekt als een sensationele samenzweerdershistorie. Maar van te voren moet mij de opmerking van 't hart, dat dergelijke boeken, die juist wegens hun sensationeel karakter hier zoo gaarne gelezen worden, gevaarlijk zijn, omdat zij, door de aandacht te vestigen op fantastische gevaren, de aandacht afleiden van minder verbijsterende, doch in werkelijkheid veel groter gevaren.

Gij leeft immers het sprookje van de haring, die stijf van schrik naar een duikboot staarde, tot hij door een walvisch werd opgeslokt...?

Aan het bureau van den z.g. „Geheimen dienst“ werd den heer X7 medegedeeld, dat de vier voornaamste troeven in het spel der samenzweerdshistorie waren:

De gewezen Duitse kroonprinses (prinses Cecilie). Prinses Antoinette van Luxemburg (gemalin van den gewezen kroonprins van Beieren, Rupprecht). Prins Sixtus van Bourbon Parma (broeder van ex-keizerin Zita).

en... (ik geef 't u te raden): Monsieur Poincaré.

Een aardig gezelschap dus! Deze persoonlijkheden moest X7 voor de intrige pogen te winnen, welke het herstel der monarchie in verschillende landen van midden-Europa beoogde. Prins Parma was bestemd voor den troon van Polen. De samenzweerdshistorie niet het Duitse rijk te doen herleven, doch een terugkeer tot de oude Duitse confederatie. Hun vijanden — aldus zelden zij tot den schrijver — waren de ex-keizer en generaal Ludendorff, omdat deze werken voor een herstel der Hohenzollern op den grondslag van het oude rijk.

Abonnement per kwartaal bij vooruitbetaling in de stad f 7.50, buiten de stad f 10.—, buitenland f 12.—, Losse nummers f 0.15.

MAANDABONNEMENT

voor Soerabaja f 2.50
buiten Soerabaja „ 3.50
Telefoon Handelsdrukkerij No. Z. 2190.

De Verloven der Ambtenaren.

De Memorie van Antwoord op de motie-Kerkkamp.

Aan de M. v. A. op de motie-Kerkkamp nopens de verlosregeling der ambtenaren ontleenen wij:

Inderdaad heeft de motie tweeërlei strekking en wel:

a. erkenning van het recht van alle landsdienaren, die buiten het land hunner geboorte worden tewerkgesteld, op periodieke verloven ten einde de voeling met het eigen volk of de eigen volksgroep en met de naaste verwanten te kunnen onderhouden.

b. redelijke beperking van kostbare buitenlandse verloven.

Intusschen kan worden toegegeven dat voor eenige categorieën van landsdienaren — b. v. de ambtenaren van den Inlandschen bestuursdienst, de onderwijzers aan de Inlandsche scholen en dergelijke — tewerkstelling buiten de eigen landstreek of de onmiddellijke omgeving daarvan, uitzondering blijft. Voor de groote meerderheid van deze ambtenaren geldt derhalve de ratio onder a. genoemd niet en al zouden utiliteitsredenen zijn aan te voeren om ook hen in de voorrechten van een algemeene verlosregeling te doen deelen, toch moet worden erkend, dat de kosten dier regeling daardoor zonder directe noodzaak zouden worden opgevoerd.

Niettemin werd oorspronkelijk verneemd dat het mogelijk zou zijn aan alle landsdienaren eenzelfde recht op langdurig verlof toe te kennen, omdat na de doorvoering der bestuursvorming alle plaatselijke en provinciale ambtenaren vanzelf buiten de regeling vallen.

Bij nadere overweging wordt het echter beter geacht voor de landsdienaren een principieele scheiding te maken tusschen hen, die voor den algemeenen dienst over geheel Indië bestemd zijn en hen, die hun werkkring vinden binnen een bepaald gebied. Aan de eerstgenoemde ambtenaren zal dan bij hun aanstelling (of bij de invoering van de nieuwe regeling) recht op periodiek verlof moeten worden toegekend, terwijl de laatstgenoemde daarvoor niet in aanmerking komen, tenzij in het bijzondere geval, dat zij zich op verzoek van de regering beschikbaar stellen voor een plaatsing in een voor hen vreemde landstreek.

Waar de bestaande verlosregeling slechts geldt voor Europeesche landsdienaren en de voorgestelde regeling juist bedoelt deze onderscheiding te doen vervallen, was het bezwaarlijk te vernijden de nadeelen van het behoud van een raseriterium, uitsluitend voor dit onderdeel van de algemeene regeling der salariscommissies, in het licht te stellen.

Dat het geenszins in de bedoeling ligt een premie te stellen op een opleiding in Europa, kan blijken uit het voorstel om het recht op buitenlandsch verlof alleen individueel toe te kennen en derhalve niet te binden aan de plaats van opleiding. Het recht op buitenlandsch verlof moet een uitzonderingsrecht worden, dat uitsluitend zal zijn toe te kennen aan personen, die daarvoor naar billijkheid in aanmerking komen en wier diensten men noodig heeft (kwestie van aanvulling bij de onderscheidene takken van dienst), ondanks de bezwarende voorwaarden.

Naar het voorkomt kan de groepsin-deeling van de salariscommissie niet dienen om het recht op buitenlandsch verlof te bepalen. Nog langen tijd zullen vele ambtenaren uit de B-groep een natuurlijk recht op zulk een verlof kunnen doen gelden. Terwijl in de C-groep steeds personen zullen worden opgenomen voor wie een dergelijk natuurlijk recht niet bestaat. Bovendien heeft de individuele erkenning van dit recht boven elke kunstmatige begrenzing voor, dat een ieder voor zich zelf kan uitmaken of met zijn persoonlijke aanspraken voldoende rekening is gehouden, en derhalve of hij eventueel van plaatsing in 's Lands dienst zal afzien.

Heeft de regeling een tijd lang doorgewerkt, dan zullen ook voor allerlei grensgevallen beslissingen zijn genomen, waarop een beroep kan worden gedaan, waardoor de kans op gunstbetoon tot normale proporties zal zijn teruggebracht.

Waar slechts beginselen worden aangegeven en geen gedetailleerde regeling werd ontworpen — hetgeen trouwens bij geenszins voldoende gegevens ook niet mogelijk ware geweest — viel aan een berekening of ook maar aan een raming van de financiële gevolgen van het voorstel niet te denken. Ter zake werden dan ook slechts enkele toelichtende opmerkingen gemaakt en de onvolledigheid daarvan wordt ten volle ingezien. Slechts met behulp van de gegevens, waarover de regering beschikt, zal het mogelijk zijn en dan waarschijnlijk nog naar tot een zekere hoogte, de financiële gevolgen van een verlosregeling, waarbij deels van nieuwe beginselen wordt uitgegaan, onder cijfers te brengen.

Just omdat de regering blijk gaf de urgentie van een herziening werd bij van de verlosregeling in te zien, motie de aandacht gevestigd op de wenschelijkheid van toepassing van enkele nieuwe beginselen. Nu vele leden van den Volksraad blijkbaar bezwaar hebben zich over die wenschelijkheid uit te spreken, verdient het wellicht de voorkeur der regering in overweging te geven een voorlopig ontwerp voor een nieuwe verlosreglement te doen samenstellen, waarbij voor zoover mogelijk en gewenscht rekening wordt gehouden met de in de motie aange-

geven desiderata en dit voorontwerp te doen behandelen met de schakelcommissie alvorens het in definitieven vorm bij den Volksraad aanhangig te maken. Op deze wijze zal, naar verneemd wordt, met de door onderscheidene leden naar voren gebrachte wenschen zoogoed mogelijk rekening zijn gehouden.

Mocht een dergelijk voorstel, dat bij den aanvang van de openbare behandeling der motie zal worden ingediend, aangenomen worden, dan zouden, in afwachting van een regeringsantwoord, de debatten gesloten kunnen worden.

Of met eene herziening van het verlosreglement tevens gepaard dient te gaan een wijziging van het overtochtsreglement en van het algemeen reisreglement is een vraag, welke aan de regering zou kunnen worden voorgelegd.

De voorgestelde minimumgrens is ongetwijfeld voor verhooging vatbaar, doch is reeds vrij hoog waar als maatstaf de aanvraagbezoediging is genomen.

Na 4 jaren onafgebroken dienst een verlof van 3 maanden schijnt wenschelijk, omdat de rechthebbenden veelal op jeugdigen leeftijd in dienst treden en daarom bij voorkeur eerst zullen huwen als zij reeds eenigen tijd in den vreemde hebben doorgebracht en met de toestanden aldaar enigszins vertrouwd zijn. De verlosregeling dient hiernaede rekening te houden en een huwelijk in het eigen land mogelijk te maken. Dat een verlof van 3 tot hoogstens 6 maanden te lang zou zijn, kan niet worden toegegeven, daar de reizen over zee in dezen uitgestreken archipel gewoonlijk veel tijd vorderen in verband met de dikwijls beperkte bootgelegenheden en somtijds gebrekkige aansluitingen, terwijl deze reizen ook te kostbaar zijn voor een verlof van korten duur.

Het opsparen van het jaarlijksche gebruikelijke kort verlof komt over het algemeen minder wenschelijk voor, daar in vele gevallen zulk een verlof noodig is voor lichamelijke en geestelijke opwekking. Wel kan dit verlof vervallen in het jaar, dat gebruik gemaakt wordt van het recht op binnenlandsch verlof, terwijl ook overigens een beperking van het kort verlof mogelijk wordt voor zoover de plaatselijke omstandigheden voldoende gunstig zijn.

De vele tijdelijke ambtenaren zullen dankbaar zijn voor de erkenning van een zeker recht op verlof na een diensttijd van vele jaren.

NEDERLANDSCH-INDIË.

De Nederlandsche Communisten en de Koloniën.

Aan den brief van de Moskousche Executieve van de Communistische Partij, waarvan de critiek het terugreden van de heeren Wijnkoop en Van Ravesteyn ten gevolge had, ontleent de Loc. de tweede paragraaf, getiteld:

„De parlementsfractie en de koloniale kwestie“. Reeds in een brief aan het Rotterdamse congres heeft de Executieve de noodzakelijkheid naar voren gebracht, dat de C.P.H. „consequent en zonder enig schommelen de revolutionaire opvattingen der Komintern in de koloniale kwestie moeten vertegenwoordigen“.

De C.P.H. moet klaar en open het recht proclameeren van afscheiding der koloniën van het moederland. Ieder compromis in deze kwestie betekent een compromis met de bourgeoisie. De rede van partijgenoot Van Ravesteyn met betrekking tot de kolle-ordonnanties, waar hij er voor opkwam, dat de tegen de Inlanders gerichte wet eerst over 5 jaar opgeheven zal worden, betekent zonder twiifel een ernstige opportunistische fout, waartegen de partij-centrale onvoorwaardelijk zou hebben moeten optreden. De C.P.H. zal slechts dan de illusies der onder den invloed der reformisten staande arbeiders volkomen vernietigen, als zij in de koloniale kwestie een consequent revolutionaire politiek vertegenwoordigt.

I.E.V. en N.I.P.

In *Onze Stem* legt het hoofdbestuur van het I.E.V. de volgende merkwaardige verklaring af:

Wij stellen ons op het standpunt, dat er zich in de toekomst slechts één belang zal doen gelden, n.l.: het Indo-Europeesch belang, zoo men wil: het belang der blanke en de Indische bevolking, maar zeker zowel het Europeesch belang, als het Aziatisch belang zich zullen oplossen in dat een, thans nog klein, doch allengskens uitgroeijende tot één machtige groep: de Indo-Europeesche groep.

Met lette niet te veel op het woord „Indo-Europeesch“.

Het I.E.V. is niet exclusief van karakter. Een ieder, hij zij Europeaan of Aziat, mag lid worden van deze „vereniging“, mits hij zich voelt Indo-Europeaan, dus één met ons.

Wij, die hier in Indië, onze geboorteplaats, ons levenswerk en ons doodsbed hebben, wij blijven, die Indië niet alleen beschouwen als doorgangsluik, wij hebben toch in de allereerste plaats het recht om te streven naar het geluk van eigen baas te zijn in eigen huis.

Prachtig, zeggen wij. Maar men toone ons nu eens het verschil aan tusschen het standpunt van de N.I.P. en dat van het I.E.V.!

Ontslagen.

Wij vernemen, dat de korporaal van het hospitaal-personeel Mongkarang, die Vrijdag 31. plotseling uit het leger moest worden verwijderd omdat hij een communistisch orgaan aan een kameraad had overhandigd, welk orgaan hij op zijn beurt ontvangen had van een in het militair hospitaal verpleegd wordend employé van den topografischen dienst, een auditie bij den leger-commandant heeft aangevraagd, teneinde te trachten, intrekking van het besluit te ver-

krijgen. De man heeft een gezin met vijf kinderen te onderhouden. Hij kan zich op een uitstekend strafregister beroepen, ontving in de vijf jaar dat hij bij het hospitaal-personeel diende, slechts vier dagen kwartierarrest van den huidige plaatselijke militairen commandant te Tjimali en wel voor hetzelfde feit waarvoor hij thans uit het leger werd verwijderd. (A. I. D.)

De Lijn Batavia — Buitenzorg.

Men herinnert zich het bericht, aldus het *Alg. Ind. Dagblad*, dat de minister van Koloniën voorloopig niets voelt voor de electrificatie van de lijn Batavia — Buitenzorg, hoewel alleen deze uitbreiding van het elektrische spoor met het groote kapitaal voor de electrificatie uitgegeven, eenigszins loonend zou maken.

Nu heeft de minister daarbij tevens te kennen gegeven, dat hij eventueel de voorkeur zou geven aan de electrificatie van het lijnvak Meester Cornelis — Tjikampk boven die van de lijn Batavia — Buitenzorg.

Deze opvatting — welke de minister waarschijnlijk geput heeft aan de oorspronkelijke, oude electrificatie plannen — heeft in spoorkeuringen eenige verbazing gewekt. De lijn Batavia — Tjikampk is namelijk intusschen geheel van dubbel spoor voorzien, waardoor een der groote voordelen van de electrificatie — korte, maar zeer snel en met geringe tusschenpoelen rijdende treinen — voor die lijn niet meer van kracht is. Het dubbel spoor maakt het immers mogelijk om een zeer groot aantal treinen kort achter elkaar in te leggen, zonder dat men ze sneller behoeft te laten rijden, dan thans reeds het geval is.

Met de lijn Batavia — Buitenzorg is dit laatste echter niet het geval. Daar heeft men nog steeds enkel spoor, zoodat bedoeld voordeel der electrificatie op die lijn zijn volle waarde heeft behouden. Hierbij komt nog, dat voor de electrificatie der lijn naar Tjikampk de aanleg van lange en kostbare transmissielijnen voor de stroom-ovrerebrenging noodig zou zijn, hetgeen voor de Buitenzorg-lijn niet het geval is.

De verbazing in S.S.-kringen is dus wel begrijpelijk.

De Baron.

In Hotel Rembrandt te Batavia werd gearresteerd baron Van Tienhoven als verdacht van oplichting. Zijn opsporing was vanuit Bandoeng verzoekt.

De man beweert, dat hij zich in het geheel niet schuldig heeft gemaakt aan oplichting en liet zich gewillig arresteren.

De baron (of pseudo-baron) heeft een rijzige gestalte, is een jaar of vijftig en loogde eerst sedert eenige dagen in het hotel. Hij bleek echter niet in het bezit van geld te zijn.

Eerst werd hij voorgeleid bij den officier van justitie, waarna hij in het gouvernements-hotel Tjipinang zijn intrek kon nemen.

Kort geleden gaven wij bijzonderheden over dezen persoon onder het hoofd „Van een adellijk heerschap“. Verscheidene staatsmooten wist hij te bewegen, hem geld te „lenen“, onder voorspiegeling, dat zij bij den baron in dienst zouden komen op zijn riddergoed bij Arnhem gelegen. Red. A. I. D.

Een Marconist vermist.

Naar wij vernemen, is het ss. *Omballa* te Tandjong Priok gearriveerd met het bericht, dat de marconist van het schip op de vaart tusschen Auckland en Wellington in Nieuw Zeeland gedurende den nacht verdwenen is. Vermoed wordt, dat hij door onvoorzichtigheid over boord is gevallen.

Het ongeluk is uiteraard aan de Australische autoriteiten medegedeeld, maar tot heden werd geen bericht ontvangen, dat de drenkeling is opgevist of aangespoeld. Het is trouwens heel onwaarschijnlijk, dat hij er het leven bij heeft algebrakt. Het was reeds winter in de streken waar het ongeval plaats vond en het is niet mogelijk om gedurende tijd achtereen in ijskoud water drijvende te blijven. (A. I. D.)

Hoofdcate - examens.

Hoofdcate-examen, aangenomen te Weltevreden, op 2 en 3 Juni.

1o. gedeelte: geëxamineerd 8, afgewezen 6 kandidaten. Geslaagd de dames: M. M. Verhoeven en G. von Liebenstein.

2o. gedeelte: geëxamineerd 8 kandidaten, afgewezen 4. Geslaagd de dames: A. W. G. Ermelin Maier, J. C. A. Lichtenbelt, M. Cocheret en E. Williams.

Bedroevend Resultaat van L. O.-examens.

Voor Midden-Java zijn de examens voor de lageracte afgelopen. Ze werden gehouden te Jogja en de uitkomsten zijn niet bepaald schitterend te noemen. Ze blijven zelfs beneden die van het vorige jaar, toen het aantal afgewezene kandidaten ook al bijzonder groot was, schrijft de Loc.

In 1924 deden te Jogja examen 54 kandidaten, waarvan er 25 slaagden, dus 46 procent.

Nu, in 1925, waren er in totaal 79 kandidaten, waarvan er 26 slaagden, dus slechts 33 procent. Gaan we hiervan de plaats der opleiding na, dan komen we tot de volgende getallen.

De neutrale Normaalcursus te Jogja leverde 26 kandidaten, waarvan er 8 slaagden, dus 31 procent.

De Christelijke Normaalcursus te Jogja leverde 9 kandidaten, waarvan er 2 slaagden, dus 22 procent.

De neutrale Normaalcursus te Solo leverde 11 kandidaten, waarvan 2 slaagden, dus 18 procent.

De Christelijke Normaalcursus te Magelang leverde 2 kandidaten, waarvan er geen slaagde, dus 0 procent.

De Normaalcursus van de Zusters te Semarang, de zg. Bangkongschool, leverde 13 kandidaten, waarvan er 12 slaagden, dus 92 procent.

De particuliere Normaalcursus te Semarang leverde 16 kandidaten, waarvan er 2 slaagden, dus 12 1/2 procent.

Verder commentaar zou overbodig zijn, daar de getallen genoeg voor zich zelf spreken. Aan toevallige omstandigheden kan ook niet gedacht worden, daar de resultaten der verschillende normaalcursussen gelijken tred houden met die van het vorige jaar, toen van de 22 kandidaten van den Jogjaschen normaalcursus er 8 slaagden, van de 15 kandidaten van Solo slaagden er toen 4 en van de Zusters te Semarang kwamen toen 15 kandidaten, waarvan er 13 slaagden.

Voor BIJZONDERE Bloemwerken

vervaardigd onder vakkundige

leiding moet U zijn

SIMPANG-DOEKOEK No. 15

t/o Stam & Weyns

telef. 435 Zuid

HET BLOEMENHUIS.

948 F

De fout zit hem nu, evenals toen, in de onvoldoende opleiding van de meeste normaalcursussen en het aannemen van rijp en groen, waarbij niet zozeer de geschiktheid der leerlingen als wel de eventuele premie van f 1000,—die voor ieder geslaagden candidaat door het gouvernement wordt uitgekeerd, den doorslag geeft. Het onderwijsbelang komt hierbij in 't geheel niet in aanmerking en het Indisch onderwijs wordt daardoor opgeknapt met onderwijzers en onderwijzeressen, minderwaardig van opleiding, die het dalende onderwijspeil nog meer naar beneden brengen.

Consulaat te Shanghai.

Blijken ontvangen bericht heeft de heer A. E. H. Groenman het beheer van het consulaat-generaal der Nederlanden te Shanghai op 1 Mei 1925 van den heer W. A. A. M. Daniëls overgenomen.

Verboden Lidmaatschap.

Van het hoofdkwartier van het leger ging de volgende circulaire uit:

Het is in den laatste tijd voorgekomen, dat getracht is, door verspreiding van revolutionaire geschriften in het leger, propaganda te voeren voor beginselen, welke een gevaar opleveren voor de krijgstuicht, terwijl eenige militairen bleken te zijn aangesloten bij of althans voeling te onderhouden met verenigingen, die er op uit zijn, de krijgstuicht te ondermijnen en daardoor een verderfelijken invloed uitoefenen op den geest in het leger.

Zoo hebben b.v. de acties, door of vanwege de vereniging „Sarekat Ambon“ en „Ina Toeni“ geleid, aanleiding gegeven tot handelingen, welke geacht moeten worden in strijd te zijn met de krijgstuicht, met het gevolg, dat de militairen, die zich aan dergelijke, uit een krijgstuichtelijk oogpunt niet-toelaatbare handelingen hebben schuldig gemaakt, uit het leger moeten of zullen worden verwijderd. Dit laatste is ook moeten geschieden ten aanzien van enkele andere militairen, van wie gebleken is, dat zij in nauw contact stonden met communistische verenigingen of personen, dan wel zich schuldig hebben gemaakt aan verspreiding van communistische lectuur.

In verband met het vorenstaande wordt door het leger-commando bepaald, dat het lidmaatschap van revolutionaire verenigingen in het algemeen en bovendien tot nader order het lidmaatschap van de verenigingen „Sarekat Ambon“ en „Ina Toeni“ verboden is voor de militairen en hunne gezinsleden en (of) bedienden en huishoudsters.

Uiteraard is als gevolg hiervan mede verboden het bezoeken van besloten, openbare en openlucht-vergaderingen, beledigd of uitgeschreven door de verenigingen. (A. I. D.)

Het Goud in den Zuid-Preanger.

Uit Batavia schrijft men ons: Bij gouvernements-besluit van den 26sten September 1921 nummer 47, werden de daarvoor in aanmerking komende terreinen in het Djampangsche (West-Preanger-Regentschappen) uitsluitend voor het Land gereserveerd ten aanzien van de winning van goud en andere delfstoffen.

Later werd dit besluit eenigszins gewijzigd. Duidelijkheidshalve zullen wij hieronder laten volgen het gouvernements-besluit van den 16den September 1924 nummer 24:

„Overwegende

dat het in verband met uitkomsten van het door den dienst van den Mijnbouw ingestelde onderzoek naar de aanwezigheid van delfstoffen in de afdelingen Tjandjoer en Soekaboemi, residentie Preanger-Regentschappen wenschelijk is om binnen een nader te omschrijven terrein in de afdeling Soekaboemi van evengenoomd gewest van Landswege ontginningen van goud, zilver, lood, zink, koper, ijzer en zwavel te doen onderneemen:

Te bepalen: dat ontginningen van goud, zilver, lood, zink, koper, ijzer en zwavel van regeringswege zullen worden ondernomen binnen een terrein groot negen honderd (900) hectaren en gelegen in de districten Djampang-Koelon en Palaboehan, afdeling Soekaboemi, residentie Preanger-Regentschappen.

In aansluiting op dit besluit heeft de eerste Gouvernements-secretaris op den zelfden dag onder nummer 20 6 Sa. III. B. het volgende rondschrijven verzonden:

„Bij artikel 1 van het besluit van den 16den Sept. 1924 nummer 24 is bepaald, dat binnen het daarbij nader omschreven terrein in de afdeling Soekaboemi van landswege ontginningen van goud, zilver, lood, zink, koper, ijzer en zwavel zullen worden ondernomen, terwijl plaats gehad hebbende reserveering voor opsporingen en ontginningen van gouvernementswege met betrekking tot evengenoomd delfstoffen met uitzondering van vorenbedoeld terrein is opgevegen. In aansluiting hieraan heeft de gouverneur-generaal mij opgedragen, dat hij zich eveneens er mede moet kunnen verenigen, dat bij artikel 1 van bedoeld terrein na openbaren oproep van gegadigden, wordt uitgegeven op den voet van een zoogenoemd aannemingscontract. Dit ware zoo spoedig mogelijk te behandelen“.

Een aanbesteding werd uitgeschreven, en een commissie werd benoemd voor opening der aanbiedingen voor opsporing en ontginning van delfstoffen in Djampang.

Deze opening geschiedt beneden 2 Juni 1925. Alle bevindingen moeten een procesverbaal door de commissie worden opgemaakt en ingediend bij het hoofd van den dienst van Mijnbouw te Bandoeng.

Bekrachtigd.

Het vonnis van den Raad van Justitie te Semarang waarbij W. J. K., zonder beroep, ter zake van verkrachting en valsheid in geschrifte veroordeeld werd tot 5 jaar gevangenisstraf is in appél heden door het hof bekrachtigd.

Militaria.

De overplaatsing van den 1sten luitenant der infanterie J. H. Polman van het 6de bataljon infanterie te Tjilatjap naar het subistentenkader te Soerabaja is ingetrokken. Genoemd officier is overgeplaatst naar het 2de depot bataljon te Gombong.

Aan den kapitein der infanterie J. K. H. Steijn van Hensbroek, 8ste bataljon infanterie te Malang, is wegens langdurigen dienst in Nederlandsch-Indië een jaar verlof naar Europa verleend met bepaling, dat dit verlof in werking treedt op den dag in de maand Juli 1925, waarop het stoomschip *Koningin der Nederlanden* van Soerabaja vertrekt.

De 1ste luitenant der infanterie P. P. Huisveld, is van het 7de bataljon infanterie te Magelang naar Nederland opgezonden ter bijwoning van den cursus voor intendanciestudien aan de hogere krijgsschool daar te lande.

De reserve 1ste luitenant der infanterie J. K. Oens, subistentenkader te Soerabaja en M. D. Braspoet, 2de bataljon infanterie te Magelang, zijn respectievelijk met ingang van 11 Juni 1925 en 29 Juli op verzoek overloofden van hunne tijdelijke indeeling bij het leger in Nederlandsch-Indië.

De overplaatsing van den kapitein der infanterie J. H. A. Jacometti van het 1ste bataljon infanterie te Soerabaja naar het garnizoensbataljon der West-Indische infanterie te Borneo is ingetrokken. Genoemd officier zal in de maand Juli of Augustus naar een der andere buitengewesten worden overgeplaatst.

De overplaatsing van den kapitein der infanterie W. Bodde van het 2de depot bataljon te Willem I naar het 1ste bataljon infanterie te Magelang is ingetrokken.

Mutaties.

Civil Departement.

Verleend

Wegens gewichtige redenen gerekend van 2 Mei 1925 een binnenlandsch verlof voor den tijd van acht weken geheel buiten bezwaar van den Lande aan de assistente bij het post-, telegraf- en telefoonkantoor te Medan, Mevrouw Siti Marijam, echtgenote van Moehart.

gerekend van den dag waarop hij de reis heeft aanvaard tot het bijwonen van de vergaderingen der Schakelcommissie en van de voorjaarszitting van den Volksraad in 1925, voor zolang als noodig zal blijken in verband met den duur dier vergaderingen en van die zitting, een binnenlandsch verlof wegens gewichtige redenen, aan F. H. de Hoog, inspecteur der 1ste klasse met den persoonslijken titel van Hoofdamtenaar bij de Staatsproef en tramwegen, lid van den Volksraad.

Gordgekoord

dat de Gouverneur van Sebelas en Onderhoorigheden den fungerenden controleur bij het Binnenlandsch Bestuur in de gewesten buiten Java en Madoera, H. E. J. Margadant, met ingang van 13 April 1925 in de uitoefening zijner functien heeft geschorst.

Ontslagen

uit zijne betrekking, H. E. J. Margadant, bovengenoemd, met bepaling dat nader zal worden beslist of het ontslag al dan niet moet worden geacht te zijn verleend eervol; gerekend van ultimo Augustus 1923 wegens ongeschiktheid eervol uit 's Lands dienst gewezen assistent-wedana van Soebang, district Loerahgoeng, regentschap Koeninngan, residentie Tjerebon, Mas Wirjadinadredja.

Gordgekoord

dat de Gouverneur van Sebelas en Onderhoorigheden den fungerenden Controleur bij het Binnenlandsch Bestuur in de gewesten buiten Java en Madoera, H. E. J. Margadant, met ingang van 13 April 1925 in de uitoefening zijner functien heeft geschorst.

Ontslagen

uit zijne betrekking, H. E. J. Margadant, bovengenoemd, met bepaling dat nader zal worden beslist of het ontslag al dan niet moet worden geacht te zijn verleend eervol.

gerekend van ultimo Augustus 1923 wegens ongeschiktheid eervol uit 's Lands dienst gewezen assistent-wedana van Soebang, district Loerahgoeng, regentschap Koeninngan, residentie Tjerebon, Mas Wirjadinadredja.

KUNST EN LETTEREN.

Een Artistenpaar.

Binnenkort zullen hier ter stede optreden de cabaret-artisten Henry Wallig en zijn lieflijke partner Hannelore van Felden.

Henry Wallig was eertijds de populaire conferencier van het Tuschinsky theater te Amsterdam.

Na een succesvolle tournee van Medan via Batavia naar Bandoeng treden de beide artisten thans op in Malang en Kediri en hopen 'binnen enkele dagen te Soerabaja te komen.

Hun liederen en voordrachten oogsten overal veel succes en ongetwijfeld zal ook Soerabaja het vroolijke tweetal welkom heeten.

J. C. Nonnekens.

De heer J. C. Nonnekens zal zich ddo. 6 Juni a.s. te Semarang per *Tjerrind* inschepen om, na een 21-jarig verblijf, deze gewesten voor goed te verlaten.

Merkwaardige figuur,—in hart en ziel musicus, echter door zijn ouders voor het onderwijs bestemd.

Hij heeft zichzelf, van de eerste grond-beginselen af, geheel uit eigen middelen gevormd en een groote hoogte bereikt.

N. was beziel met een, men mag wel zeggen: heilige liefde voor de kunst. Daarbij beschikte hij over een gloedvol temperament, een uitstekend gehoor en groote muzikale kennis. Stelt men daarnaast zijn uitstekende kwaliteiten als pae dagoog, dan hebben wij den leider die zijn medewerkers wist te bezielen en die dan ook zoowel in Holland als in Indië veel heeft bereikt.

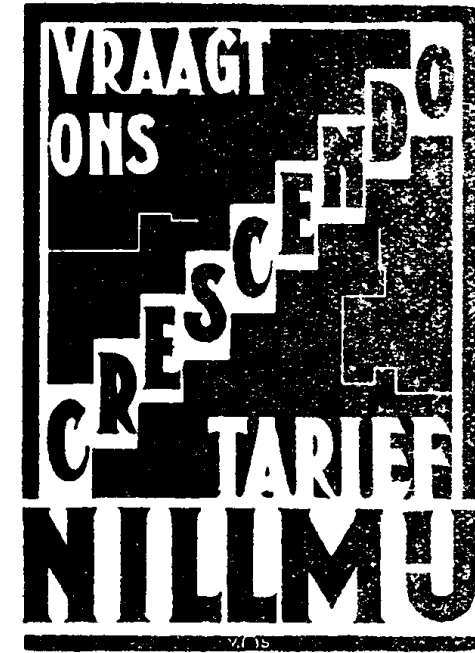
Wanneer N. eenmaal zijn schouders onder iets zette, dan gaf hij zich geheel en was letterlijk niets hem te veel.

Toen b.v. tijdens het 40-jarig bestaan van de H. B. S. te Soerabaja de *Woud-koningin* zou worden opgevoerd, werkte hij de pianopartuur om voor orkest.

Vóór zijn Indische loopbaan voerde de heer N. verschillende korwerken uit te Rotterdam. Op zijn eerste standplaats te Ngawi waren het de militairen die, met veel succes, onder zijn leiding een koor vormden.

Daarna kwam Padang aan de beurt met o.m. de 48ste Psalm, toen Soerabaja en daarna Malang met de *Ruiter-Cantate* met orkestbegeleiding. Dit is maar een losse greep uit het vele, dat de heer N. voor Indië gepriesterd heeft.

Wij, die met de Indische toestanden bekend zijn, weten hoeveel moeilijkheden en teleurstellingen er aan verbonden zijn om op kunstgebied iets met eigen krachten te ondernemen en... te doen slagen. Het middelmatige heeft den heer N. nooit kunnen bevredigen, en zoo ging hij in zijn streven soms verder als zijn lichamelijke krachten reikten. Is het niet teleurstellend, dat een man die zich zoo gaf en zoo capabel was, soms moest

stuiten op onwil van zijn medewerkers?

Nog willen wij niet onvermeld laten, dat N. een sterk voorstander is van zang als leervak op M. U. L. O. en H. B. S.-scholen. Het is een genot hem te hooren vertellen hoe hij hierin de regering mocht adviseeren; ook over den bijval die hem daarbij deelachtig werd.

Zoo willen wij onze gevoelens van dank uitspreken, en wenschen den heer en Mevrouw Nonnekens van harte gaarne een goede reis en goed verlijf.

SPORT.

Voetbal.

Morgenmiddag worden de seriewedstrijden van de Sportweg. B. P. M. op het S. V. S. H. B.-veld voortgezet met den wedstrijd Landbouw-Minyak, terwijl de ontmoeting B. P. M.-Aniem op a.s. Dinsdag op het Excelsiorterrein zal plaats vinden. Beide wedstrijden vangten aan om 5 uur.

Postduiven.

De Soerabaja-afdeling van den Algemeenen Javaschen Postduivenbond loste op Zondag 31 Mei j.l. 33 duiven op Paron. 153 K.M. (hemelsbreed) van Soerabaja verwijderd. De vogels hadden te kampen met vrij sterke Oostenwind. Van de vier deelnemende bokken kwamen in volgorde aan te Soerabaja:

ADVERTENTIES

Eczeem behoort in de tropen tot de meest hinderlijke kwalen. De jeuk ervan maakt u dol.
Reeds na de eerste toepassing van Foster's Zalf verdwijnt de kwellende jeuk en voortgezette aanwending leidt tot het spoedig verdwijnen van het eczeem.
Foster's Zalf heeft een antiseptische werking en is gegarandeerd onschadelijk. In alle apotheken en groote toko's te koop. — er tube. 555-213

PAQ PORT

EEN ECHTE OUDE
DOURO PORT IN
EEN CHIQUE VER-
PAKKING IN ELK
OPZICHT 'N GLAS
WIJN, DAT ZIJN
GELD MEER DAN
WAARD IS

PER FLESCHS.

WED. G. OUD Pz.

SOERABAJA

Meefkanten.

PURMEREND.

BOEKHOUDEN

mondelijke en schriftelijke
opleiding voor praktijk en
examens
F. K. W. van DELDEN
Accountant
Tel. Nos. N. 1581 en Z. 1689.
371 be

N. V. Broodfabriek DE RUITER

Kalisari telf Zuid 10
BESCHUIT
1006 cf

FAMILIEBERICHTEN

Verloofd.
ANNIE van der HOFF
en
M. L. WIT
Soerabaja 6 Juni
eenige en algemeene kennisgeving
10284

Op den 3den dezer te 7.15 's mor-
gens overleed zacht en kalm te Lawang
mijne Echgenootte

EMELIE LEONIE BREEMAN
geb. van Ingen
L. C. R. BREEMAN
Soerabaja 4-6-25. 446 A

Hartelijk dank aan allen voor de vele
bewijzen van belangstelling en deel-
neming betoond bij het overlijden van
mijne Echgenootte.

L. C. R. BREEMAN
Soerabaja, 5-6-25. 447 A

AI MARMIT ITALIANI

Soerabaja Telefoon 543 Z. 776 Z.
GRAFSTEENEN, NAAMBORDEN
enz.
Concurrerende Prijzen
Grootste, Oudste, Beste Adres.
G. RACINA.
749.2

KARIA" HOTEL TOSARI.

RECREATIE-ZAAL MET HAARDVUUR
KARIA" AUTO DIENST.
PASPOORT-TOSARI F 20.- (HEEN & WEE,
VRAAGT ONZEN WEGWIJZER!!!
613 c f

Vendutie Commissie

alle Donderdagen
in onze vendulocalen
Oude Kerkhofweg No. 3.
Goederen kunnen dagelijks
worden bijgebracht.
N. V. M. V. T. V. D. Z. V.
G. W. Tromp de Haas & Co
551

Verkoop-, Vendu-, Commissie-
en Expeditiekantoor
F. Wardenaar
Chineesche Voorstraat 36
SOERABAJA

Iedere Woensdag Commissievendutie
Goederen kunnen dagelijks
worden bijgebracht.
Schriftelijke garantie speciaal
voor huisvenduties.
Coulante bediening en directe
afrekening.

Tel. N. 4011. Z. 1040
De Venduhouder
714 c F. WARDENAAR

MAGAZIN VAN NIEUWE EN TWEEDEHANDSCHE
MEUBELS
KROOK VAN HARPEN
Tel. No. 4619 Z. SOERABAJA Toleg. adres: KROOK
Kopertan 80

GEOPEND
een MAGAZIN VAN MEUBELS
NIEUWE en TWEEDEHANDSCHE
Begarandeerd Solide afwerking
Levert meubels in DIVERSE STIJLEN
Van Moderne tot Antieke, o.a.:
TOET-ANKH-AMEN.
Afschrijving binnen 1 à 1 1/2 maand.
Meubeleert compleet Woonhuizen, Kantoren
etc.

A CONTANT OF IN HUURKOOP
Aanbevelend,
KROOK VAN HARPEN
Geopend van 's morgens 8 uur
tot 's avonds 8 uur
720 c f

JAARBEURSLOTEN
1e Prijs f 20.000.—
Trekking 15/7/25, per lot f 2.75
JAARMARKTLOTEN
1e Prijs f 50.000.—
Trekking 11/10/25, per lot f 5.50
GELDOTERIJ v. het lot der BLINDEN
1e Prijs f 100.000.—
Trekking 22/12/25, per lot f 11.—
porto franco f 0.35, Remb. f 0.75
verkrijgbaar bij

Toko Kwee Yauw Tjong,
SOERABAJA.
Baliwerti 18 en Peneleh 28
In & verkoop van 2e. handsch
Automobielen en onderdelen.
627 a c f

R. SOETOMO

Huidarts
Docent in huid- en geslachts-
ziekten a/d Artsenschool. Uitslui-
tend voor huid- en geslachtsziek-
ten. Spreekuur 5—6 n. m. en
volgens afspraak.
Slametsr: 5 Telefoon Z. 2045
525 c f.

Dr. SOEWARNO

LEERAAR in oogheelkunde a/d
N. I. A. S.

Uitsluitend voor oogheelkunde
SPREKKUREN: 7—9
4 1/2—6 1/2

LEMAH POETRO
444 a d Telefoon 2067 Z.

PRAKTIJK HERVAT

Dr. BROERTJES
Arts

Kajoon 20 — Tel. 2118 Z.

Spreekuren: 7.30—9 u. V.M.
4.30—6 u. N.M.

JAN. E. VAN DER KAADEN

Arts.
Genees-heel- en verloskundige.
Spreekuren V.M. 7 1/2—9
N.M. 4 1/2—6
LEMAH POETRO 2
Telefoon Zuid 2300.
471 a c

Motor-A. J. S.-Rijwelen.

Houders van het kampioenschap
van Europa.
Afstand 300 K.M. gem. snelheid
114 K.M. p. uur.
In voorraad 2 1/4 P.K. modellen
in prijzen van
Solo f 975.— 1075.—
8 P.K. modellen voorzien van
Lucasinstallatie zijspanwagen met
voorruit en zijzeilen f 1750.—
The Sunbeam Import Coy.
KALIASIN 7, SOERABAJA.
Telefoon No. 433 Toestel 2 Z.
364

WILT U DIRECT

OF
MINSTENS ZOO SPOEDIG MOGELIJK

ingericht worden, ga dan,

DOOD

eenvoudig naar de

N. V. MEUBELMAGAZIJN
J. C. MOLENKAMP.

Door onze groote stock zijn
wij in staat alles direct te
leveren.

HUURMEUBELN.

Transporteren. Emballeeren van
Meubilair, Servies en Glaswerk.

SOERABAJA. MALANG.
Toendjoengan 32 Taloen 8.
Telefoon. 1395 Z. Telf. 609.

143 a e

PYAMA'S

Zephir-en Zijde

effen en Gestreept.

STEMMERIK & Co.

Gemblongan Soerabaja.
1002-4

BLINDEN - INSTITUUT

BANDOENG.
Telefoon No. 237 NIEUWE KERKHOFWEG
Het beste adres voor: Borstels, Manden en Matten
Prijscoeurant op aanvraag.
Bezorging kosteloos.
Zendt geen verkoopters rond.
nlandsche oud-leerlingen medien certificaat onzer Werkinrichting kunnen vertoonen
811 c.

Juist ontpakt: **T H B L** Juist ontpakt?

KEURIGE

WITTE TAFELKLEEDJES EN
LOOPERS, fijn kanten en
geborduurd, in div. modellen
en grootten.

FIJN KANTEN EN GEBOR-
DUURDE ZAKDOEKJES, in
mooie doos verpakken.

ZIJDEN GEKLEURDE ZAKDOEK-
JES, voor dames en heeren.

COLLECTIE

DAMES KANTEN KRAAGJES.
MODERNE GEKLEURDE CEIN-
TURES, zowel in lak als
peau d' suède

GARNEERINGEN
diverse hypermoderne gar-
neeringen voor hoeden en
toiletten.

KNOOPJES GARNEERING

CORSAGE BLOEMEN EN VEEREN, in mooie
moderne kleuren

Toko Hoffman

910

DAMES

zoo goedkoop hebt U nog nooit gekocht

en dan zulk een

VARIATIE VAN WAREN

HET IS DAN OOK EEN

REUZEN-OPRUIMING

F. W. KRAPP

Men gelieve stuk voor stuk goed
aan te kijken er zijn waardevolle
voor WEINIG GELD onder.

1011

KOOP NIMMER

Tweede kwaliteit smeeroil! Serieuze producenten
vervaardigen slechts EEN STANDAARD kwaliteit. Dat
doet dus ook de INDIAN REFINING COY of NEW-
YORK de fabrikante der WERELDBEROEMDE

HAVOLINE

PRÛDUCTEN.

Een BETERE motorsmeeroilie dan Havoline BESTAAT NIET.
1052 A.

Muziekhandel „LYRA”

SOERABAJA Aloon Aloon Tjontong 3 Tel. 2327 Z.

MUZEKSTUKKEN (voor de Piano)

Sleep;	Easy Melody;	No No Nora;
Carolina Mammy	Dreams of India;	What I'll Do;
Peggy Dear;	Bebe;	Chicago;
Als Ik Je Zie . . . ;	Linger a While;	It Had To Be You;
Love Tales;	On Dit Ca;	Ritzi Mitzi;
Memory Lane;	Pourquoi;	Pi Quit.

BOVENSTAANDE MUZEKSTUKKEN OOK VOOR
ORKEST VERKRIJGBAAR.
882

K. M. Ch. Herzberg

RONTGENOLOOG

en ZENUWARTS
Inrichting voor Stralenbehandeling
en Electrotherapie van inwendige
Ziekten en Zenuwziekten.
Röntgenstralen (onderzoek en
behandeling) Diathermie; Kunst-
matige Hoogtezon enz.

Spreekuur:
v.m. 8 — 9 uur
n.m. 5 1/2 — 7 uur

Zondags-geen spreekuur.
Pregollan 2 hoek Tegalsarie.
Telefoon 2510 Zuid.
F70

Het meest gelezen en invloedrijk-
ste Chineesch-Maleische dagblad
in Oost-Java is nog altijd de
„PEWARTA SOERABAJA”
PANGGOENG 119
Een advertentie in dat blad heeft
daarom altijd succes. Zie de vijf-
bladen editie op elken Zaterdag.
1041 c

SPORT in BEELD

Indië's Rijkst Geïllustreerd Sportblad
Verschijnt wekelijks met een schat van actuele
foto's en aangename lectuur.
f 4.50 per kwartaal
Voor abonné's buiten Batavia f 1.— extra voor portl.
Redactie en Administratie
Unieaan 17 Weltevreden
802 a

MELKCENTRALE TELF. 4419 Z.

Levert prima zuivere volle koemelk
van de modelboerderijen

CULTURA
SOEMBER-BRANTAS
ELIE

onder distributiebeheer van
Boerderij **CULTURA.**
1022

NAAR ALLE WERELDDEELEN
IS REEDS VERPAKT EN VERZONDEN
GLAS, KRISTAL, PORSELEIN
MEUBILAIR
door de
EERSTE SOERABAJASCH TRANSPORT ONDERNEMING

E. S. T. O.

Kedong Anjer 58 Telefoon 1512 Z.
Beleefd aanbevelend
R. G. ECKARDT
637 a

WOODS

GREAT PEPPERMINT CURE

voor Hoest, Verkoudheid en Maagaandoeningen.

KORRENGZAL

heelt alle Wonden, Huidsiecten en Uitslag

127

WEGENS omstelling in dit artikel op een geheel nieuwe basis houden wij GEDURENDE EEN MAAND een volkomen.

UITVERKOOP

IN

Brillantwerken

TEGEN

HALVE PRIJZEN

Eenige noteeringen.

Brillanten ringen van f 120.—	voor f 60.—
Manieringen	250.— 125.—
Broches	180.— 90.—
Leontines	75.— 37.50
Leontines	100.— 50.—
D. spelden	100.— 50.—
Armbanden	80.— 40.—
	150.— 75.—
	250.— 125.—

GARANTIE. De door ons genoteerde prijzen zijn zonder concurrentie! Als U het tegenovergestelde bewijst, nemen wij het gekochte zonder meer

Binnen een week terug

tegen het door U betaalde, minus een korting van tien procent, DAAROM:

U RISKEERT NIETS!

Deze uitverkoop geschiedt uitsluitend à Contant

ARNO SCHÖNMANN

Juwelier Soerabaja Gemblongan 643

„Kweekschool voor Technici“ Malang.

Aanmelding leerlingen. Afd. A: Ambachtsonderwijs, toel: eindex langere school. B: M.T.S., toel: eindex 3 j. H.B.S. of Mulo. C: Vooropleiding beroemde Ing: School te Hainicher in Saksen Duitsland. Inlichtingen verstrekt: Voorz: I.E.V. J. J. de Rochemont. Afd. Malang. Dir: Ing: J. Banning. Alleen-vertegen woordigen. „Ingenieurschool“ Hainicher Sakser. 10282

Gevraagd

Voor de Part. H.I.S. „Mardi-Tresno“ te Pare, om als Hoofd op te treden. Een onderwijzer (Inlander) met Eur. hulppact of Eind diploma H.K.S. Tractement vlg. Gouv. regeling plus f 25.— toelage p.m. Brieven te richten aan het Schoolbestuur. 10254

Aangeboden

Kosthuis voor schoolgaande kinderen bij nette familie, bovenstad. adres: Wed. BRONGEEST Kedong Sari 14 10286

Friesch Hollandsch Melk Fokvee

Aangevoerd Maandag 1 Juni van Nieuw Zeeland en te koop staande in de stallen van Tromp de Haas & Co. Benteng Miring. Koeien en vaarzen zwaar ontwikkeld en zwaar bezet. Vrij van tuberculose en besmettelijke verwerping, zeer melkrijk vee, koeien vorige kalving, eerste en tweede kalf 16—22 liter melk per dag. Prijzen zoo laag mogelijk.

G. S. FERNHOUT

HOTEL DES INDES KALIMAS WEST SOERABAIA.

LEERLOOIERIJ NIMROD

HALTE PORRONG S.S. OL.

is het Beste Adres voor Jachttropheen.

623 d

TE KOOP

Een elektrische uitgeruste Ford met draadwielen, hoezen en inschuifbare bagagedrager treckplank, 3000 K. M. geloopt en slechts door den eigenaar persoonlijk gereden voor f 2000.— (wegen aanschaffing van in Oldsmobile).

N.V. Auto-Technicum Telf. No. 175 Modjokerto. 108 a. d.

SIMPANGSCHE SOCIETEIT

Zaterdag 6 Juni a.s.

Dansmuziek

van 10 uur n. m. tot 2 uur v. m.

Te geven door

„The Pan American Band“.

SOERABAIA 5 JUNI a.s.

HET BESTUUR

10287

Het Vertrek

van het s.s. JULIANA

Is vastgesteld op a.s. Dinsdag dd. 9 Juni, 10 uur v. m.

Passagiers worden verzocht des Dinsdagsmorgens ten 9 ure uiterlijk aan boord te zijn.

Het schip ligt aan de kade. De Havenarts zal ten 9.30 v.m. aan boord de vereichte gezondheids certificaten uitreiken.

10283 S. M. Nederland.

De Burgemeester van Soerabaja

Maakt bekend dat op Dinsdag 9 Juni 1925 des voormiddags 10 uur ter Gemeente-Secretarie, Ketabang, zullen worden uitgeleend 27 obligaties van de 7 1/2 % obligatielening 1921.

Soerabaja, 5 Juni 1925 De Burgemeester van Soerabaja G. J. Dijkman. 448 A.

Industrieschool voor Meisjes.

De Nieuwe cursus vangt aan DINSdag, 16 JUNI 1925. Inschrijving van nieuwe leerlingen schriftelijk, of 15 JUNI telefonisch N. 1197.

444 A. DE DIRECTRICE.

UITNOODIGING

Dames en Heeren, welke zich voor Muziek en dans interesseren, worden heerbij bekefd uitgenoodigd om de Alg. Vergadering van de Soer Muziek- en Dans Vereen., welke gouden wordt op Dinsdag avond 9 Juni a.s. in het Societiegebouw van het Scherpschutters-Genootschap Kroonprins Der Nederlanden, op Tembaan, bij te wonen. Aanvang half zeven. 10285 Het Voorl. Bestuur.

English Lessons and Translations

MISS JONES

Professor of Languages Tegalsari 44, Tel. 2353 Zuid. 546 c. e

GELDLOTTERIJ

ten behoeve van de Vereeniging tot verbetering van het lot der blinden in Ned-Indië

Hoofdprijs f 100.000.— Prijs per lot f 11.— plus f 0.50 portu Rembourszendingen f 12.— per lot

TREKKING

Uiterlijk 22 December 1925 Verkrijgbaar bij: DJIT GOAT BING Karangtoer 30 Semarang. 451 E

BLOEMENHANDEL

Mevrouw v. d. BERG

TOENDJOENGAN 55

Naast Toko PIET

Levert diverse smaakvolle en goedkope bloemstukken en losse bloemen. Elken dag nieuwe aanvoer. 413 e

TECHNISCHE HANDEL MAATSCHAPPIJ

v. h. DE ROOY & Co.

Gemblongan No. 2 Telf. Z. 3393 en 3208 SOERABAIA. Behalve LEVERING en AANLEG van Sanitaire, Water en Gasleidingen, worden ook REPARATIES Op dat gebied, spoedig en degelijk uitgevoerd. 386 b.

N. V. Soerabaiasche Goud & Zilverhandel

„HET VOORDEELIGST ADRES“

tegenover HET SIMPANG HOTEL

ZILVEREN

Aschbakken vanaf F 10.00
Inkstellen vanaf 22.50
Sigarettendozen vanaf 40.—

Steeds Occasions Voorhanden.

1032-2

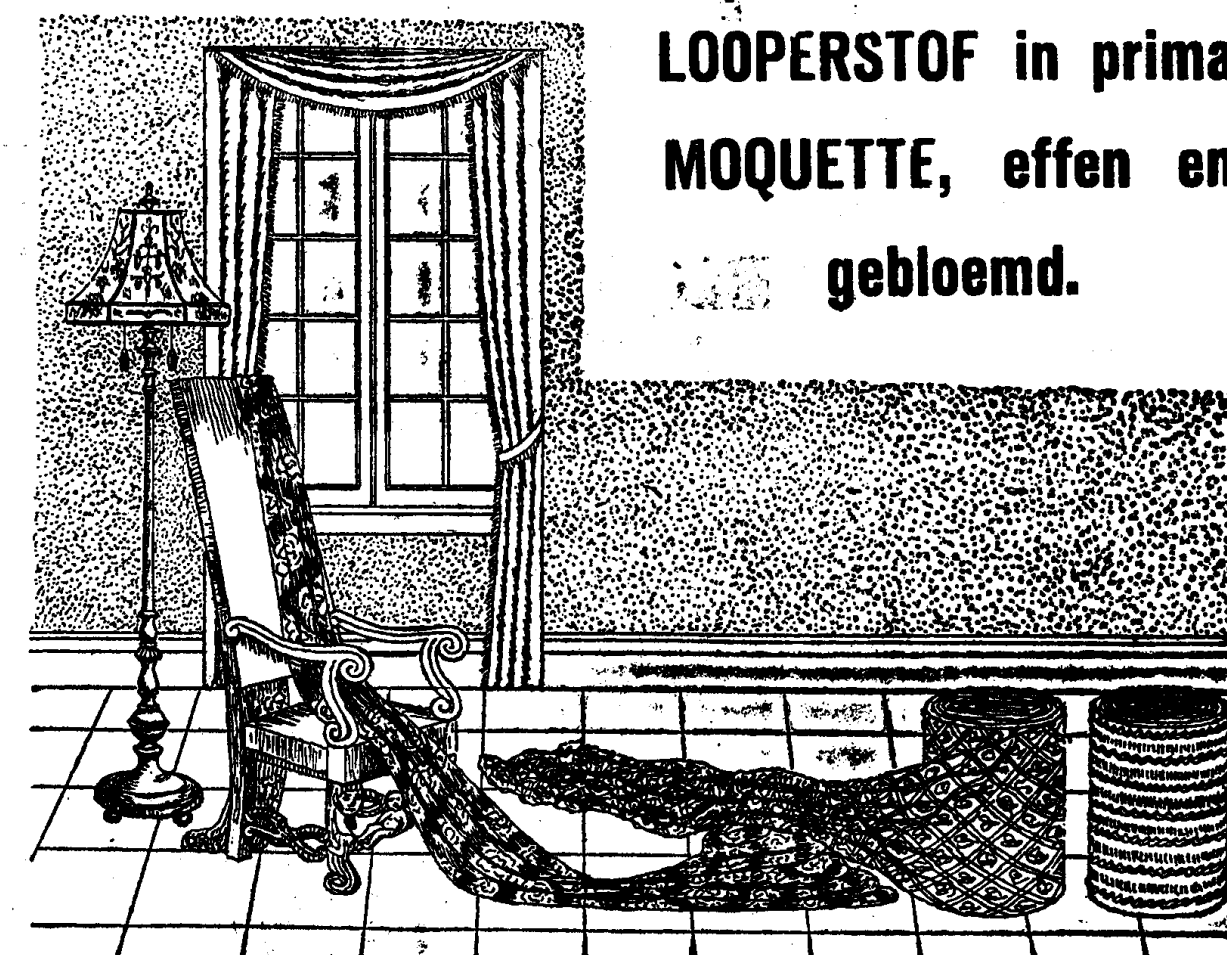
Hs. Vg. „ONDERLING-BELANG“

PASAR-BESAR

SOERABAIA

Op het gebied van MEUBELSTOFFEN bezitten wij enorme Verscheidenheid, als:

Pluche, Gobeline, Fantasie-stoffen, Cretonnes, Damasten, Galons, enz. enz.

LOOPERSTOF in prima MOQUETTE, effen en gebloemd.

Hs. Vg. ONDERLING-BELANG

SOERABAIA.

HEERENKLEEDING naar MAAT. Voordeelige prijzen. Keurig in Afwerking. Vlug in Bediening.

Ajourwerk 20 c. per el. Monogrammen 10 c. per letter. Vrij Borduurlessen.

Singer Sewing Machine Company.

Gemblongan 16 - Telf. 1718 Z. 538 a e

Lawangsch Lyceum te Lawang

1. Driejarige H.B.S.
2. Driejarige Handelsschool.
3. Lagere School met Engelsch
4. Internaat met stroomend water in de kamers en elektrische verlichting. Op verzoek onderwijzen in Latijn en Grieksch. 296 a c

VENDTIES.

Vendutie

Dinsdag 9 Juni 1925

— 1 GROEDO 1 —

Aanvang 9 u. 30 m. v. m.

Van de tot den faillieten boedel van TAMOTSU TAKAHASHI behoorende goederen, zoals: Tokokasten, een kleine electromotor, een boekenkast, een buffet met spiegel en marmerblad, een glazen kast, een pompinstalatie met watertank, een partijtje orchideeën, een wandklok, benevens een hoeveelheid Japansche medicijnen en muurborden (w.o. oud porcelein).

10289 Weeskamer Soerabaja C. r. r. r.

VENDTIES TROMP DE HAAS

Vendutie

Zaterdag 6 Juni 1925

door

N. V. M. J. T. V. D. Z. V. G. W. Tromp de Haas & Co. t/h. v/d. WelEd. Geb. Heer Ir. J. A. W. M. Vetter H. A. M. Tijlaroestraat 8 (Darmo).

Van een complete inrichting w.o. bekl. rottanmeubels, kokosmatten, gevoerde krees en zeilen, muur'orden, palmen in potten en tonnen, bureau minister, Liberty-boekenkastje, bekl. fauteuils, houtenschermelamp, divan m/ stijlen, gordijnen, dressoir, lampen, spiegelkast en andere kasten, porc: waschbakken, kaptafel, djatie-2 pers: bed compleet witgelakte kinderwagen compleet m/ porc: waschbakken waschbadje, rietenkinderwagen, witte elect: fan, complete Jaargen „de Ingenieur“ 1912/1924, mooi servies, glaswerk en keukengerie, etc. etc. Kijkavond Vrijdag 6-7.30 ure. 10226

Soembawa Soembawa

Paarden Vendutie

Donderdag 11 Juni 1925

door

N. V. M. J. T. V. D. Z. V. G. W. Tromp de Haas & Co. van circa 60 Soembawa-paarden, in de stallen op Fort-Prins Hendrik

„Benteng Miring“

Eigenaar S. Salim Babagie. 10279

LASSCHERIJ-DRAAIERIJ

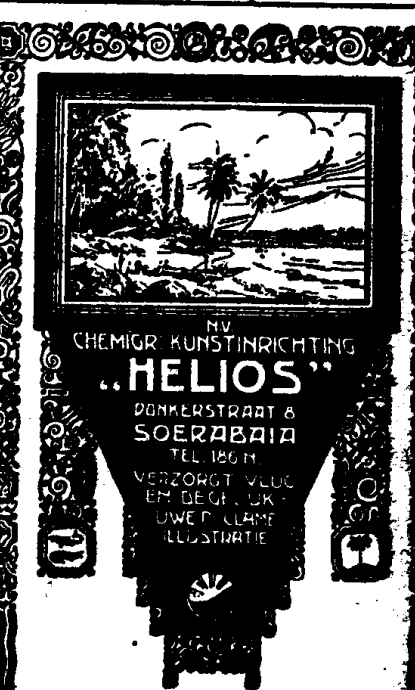
MACHINERIE-REPARATIES

DE OOSTHOEK

LEMAN PORTO 31 Telf. 1000 SOERABAIA

B. L. PIJERS.

577 a e

OPRUIMING MUZIEK

vanaf 1 tot 15 Juni

ALBUMS- DANSMUZIEK- enz. enz.

75 cts. per stuk

PIANOHANDEL JACOBI

622 c

SIGARETTEN INDUSTRIE

KHO KIEM TJANG - WONOSOBO

Wanneer gij GOEDE en GOEDKOPE sigaretten wilt rooken, dan raden wij U aan bij ons een bestelling te doen van onze alom bekende sigaretten.

RECLAMEPRIJS per 1000 stuk.

V. NELLE'S SHAG sigaretten cjl. model 1/20 f 10.— Punt model f 8.80
EXTRA KEDOE " " " 1/20 " 7.— " " 6.50
ROYAL KEDOE " " " 1/20 " 4.— " " 3.80
DIPLOMATIEK KEDOE " " " 1/25 " 3.80 " " 3.80

Bovenstaande prijzen zijn exel. zendkosten. Alle zendingen onder rembours. Voor weder verkopers bij bestelling boven 5000 stuks 10% korting. Doet een proef bestelling en gij zult tevreden zijn. 721 f

FAMILIE - HOTEL METROPOLE

EMBONG MALANG Telf. 148 Z. SOERABAIA.

Geen overdreven luxe, doch PRIMA TAFEL ZINDELUK en GOEDKOOP Dagkamers vanaf f 6.— Doortrekkenden (diner, logies en ontbijt) vanaf f 5.— Maandkamers vanaf f 110.— 765 a c e.

MONICO

Iederen avond

HAWAIIAN ORKEST

1027 e

DE INDISCHE COURANT

OOST-JAVA EDITIE.

Tweede Blad Vrijdag 5 Juni 1925

De Held van Tannenberg.

„Men vreeze niet, dat ik mij thans, mijn afkeer tegen politiek overwinning, in den maastroom van den partijstrijd zal werpen.“

(Hindenburg: „Aus meinem Leben“).

Reeds als kind werd mij door mijn onderwijzers de diepste eerbied en de grootste bewondering ingeplant voor ware heldhaftigheid. Het is mij echter tot op den huidigen dag nog niet mogen gelukken, vast te stellen, waarin deze veelgeprezen eigenschap eigenlijk bestaat. Toch heb ik steeds, in navolging van alle menschen van fatsoen en van karakter, de heldenvereering hooggehouden.

Waar was onze roemrijke vlootvoogd Michiel Adriaanszoon de Ruyter het meest held: toen hij als kwajongen tot boven in de spits van den toren van Vlissingen klom, of toen hij de Engelschen klopte?

Was de tot walgens toe verafgode generaal von Hindenburg held, toen de krijgskans hem in het Oosten gunstig was en hij de Russen uit Oost-Pruisen ranselde tot diep in hun eigen land achtervolgde? Of was hij held, toen hij in de tweede helft van 1913 op de Maas-Antwerpen-linie terugtrok en ten slotte, in het belang van het Duitsche volk, dat de monarchie had afgeworpen en de republiek uitgeroepen, zich ten dienste van de nieuwe regering stelde—hij de monarchist met haast fanatieke opvattingen omtrent keizerstrouw!—om de Duitsche troepen zonder klenscheuren veilig in het groote vaderland terug te voeren?

Wij moeten op deze vraag het antwoord schuldig blijven. Want, zou wij zouden willen beweren, dat hij in het laatste geval de grootste held was, dan staan er duizenden Duitschers met en zonder overtuigende documenten klaar om ons te bewijzen, dat niet de beweerde ondernijming van het Duitsche front door de menschen in het eigen achterland, niet een bittere militaire noodzaak dezen stap tot plicht maakten, maar dat alleen de futtelosheid en de zenuwachtige radeloosheid der opperste Duitsche legerleiding deze demarche op haar geweten heeft, tot vloek en schade van het eertijds zoo machtige Duitsche volk.

Reeds den 18den October 1918 verklaarde de Stressemann voor een vergadering van nationaal-liberale vertrouwensmannen: „De ondernijming van het laatste restje overwinning is uitgegaan van de opperste legerleiding en van niemand anders“.

In de oogen van het volk is gewoonlijk degene de grootste held, die, wanneer het op vechten aankomt, de meest klinkende klappen en de stevigste stompen uitdeelt, of, wanneer het andere vormen van activiteit betreft, het meeste succes heeft.

In den laatste zin is ook Germanij's groote keizer Wilhelm II een held, daar hij, na den ganschen oorlog lang zijn dappere troepen tot „durchhalten“ te hebben aangepoord bij de eerste de beste dreiging van persoonlijk gevaar zijn biezen pakte en op de meest succesvolle wijze zijn heil zocht en vond in een overhaaste vlucht.

We blijven toch groote kinderen! Gelijik men ons reeds op de schoolbanken in grenzeloze admindatie deed verzonken voor den man, die, dank zij het bezit van een paar flinke ontwikkelde biceps en van de noodige vechterskwaliteiten, de krachtigste stooten wist te plaatsen, zoo ook voelen wij thans nog de grootste bewondering voor dengene, die in letterlijken of figuurlijken zin zijn mededingers op de best geslaagde wijze overhoop weet te boksen.

Een Carpenter, een Tom Mix, de „vliegduivel“ Olieislagers—om maar een heel ouden en een niet-Nederlander bij den kop te pakken—mochten de hoogtelauweren der heldenvereering plukken.

Hadden een Hindenburg, een maarschalk Foch, een generaal French geen successen te boeken gehad, dan waren zij in de oogen der wereld geen helden geweest. Voor de stille helden en moedige werkers, die steeds met tegenslag te kampen hebben en tegen de ergste moeilijkheden hebben op te tornen, zonder naar het uiterlijk schitterende successen te behalen, heeft de menschheid geen waardeering.

Thans wordt de held Hindenburg, die bijna 80-jarige grijsaard, die zijn gansche leven lang slechts soldaat was en zich ook nu nog door zijn eed van trouw aan den keizer gebonden acht, als president-schapskandidaat naar voren geschoven door de in het hoofdkwartier te Hannover zetelende officierenamirilla.

Hij, de volbloed-monarchist, wordt tot marionet gemaakt van die militaire kliek, die hem nu als den waren republikein, den man, die de door de republikeinse partijen ingeleide „Verständigungspolitik“ wil voortzetten, komt voorstellen.

Mogen wij eenige uitdagingen van en over dezen monarchistisch-republikeinischen held van vóór, tijdens en na den oorlog aanhalen? Zij zijn aan zijn eigen memoires, aan aantekeningen van een zijner trouwe vereerders en aan officiële documenten over de voorgeschiedenis van den wapenstilstand ontleend en plaatsen zijn tegenwoordige candidaatsstelling voor het presidentschap wel in een vreemd licht.

In zijn herinneringsboek „Ans meinen Leben“ spreekt de grijze veldmaarschalk over den chef van den Oostenrijkschen generelen staf, generaal v. Arz en merkt op: „Ik geloof, dat ons beiden de afkeer van een bemoeiing met politieke kwesties gemeen was“.

En elders (pag. 215) schrijft hij: „Ik... voelde mij in mijn politieke overtuiging het beste in de schaduw van den boom, die in den ethisch-politiek bodem van het tijdperk van onzen grooten grijsen keizer vast wortelde... De ervaringen, tijdens den oorlog opgedaan, waren niet geëigend, mij voor de veranderingen van een nieuwen tijd erg warm te maken“.

Op pag. 405 van hetzelfde boek verklaart hij: „Tegenwoordig heeft een stortvloed van wilde politieke harstochten en klinkende oratorische wendingen onze heele vroegere staatkundige opvatting onder zich bedolven en, naar het schijnt, alle heilige overleveringen vernietigd. Maar deze vloed zal weer verlopen. Dan zal uit de eeuwige beweging zee van volkskies leven die rots weder oprijzen, waaraan zich eens de hoop onzer vaderen heeft vastgeklampt, en waarop bijna een halve eeuw lang door onze kracht de toekomst van het vaderland vertrouwd gegrond was: Het Duitsche keizerdom“.

En trouw vereerder van den veldmaarschalk, Paul Dehn, heeft een verzameling authentieke uitspraken van Hindenburg samengesteld, waaruit zijn soldateske neigingen blijken.

In een gesprek, in 1894 in Oldenburg gevoerd, verklaarde de Pruisische vuurveter: „Sinds mijn cadettentijd heb ik nooit een product der schoone literatuur in handen gehad“.

In 1916 zeide hij in een gesprek: „Ik ben soldaat en houd mij van politieke verre“.

Twee jaren tevoren had hij bij een conversatie beweerd: „Voor de laatste maal van mijn leven, als ik het mag meemaken, stijf ik te paard, wanneer ik met mijn keizer door de Brandenburger poort Berlijn binnenrijd. Dat is het slot. Is de intocht voorbij, dan kruip ik in den eersten den besten wagen, rijd naar mijn lieve goede, oude vrouw—en dan ziet mij nooit, maar dan ook nooit iemand weder“.

Van zijn militairen geest getuigt ook het volgende: Den 16den Augustus 1918, toen de oorlog reeds verloren was, weinige weken, vóórdat de opperste legerleiding den rijkskanselier prins Max van Baden tot een onmiddellijk sluiten van den vrede dwong, wijl er elk oogenblik een doorbraak kon plaats hebben en het leger niet nog 48 uren wachten kon, schreef hij aan den minister van Oorlog, von Stein:

„Uit het leger klinkt steeds luider de roep om naar herinvoering der straf van het vast binden bij lafheid en andere ernstige vergrijpen, die helaas thans zeer vaak aan de orde zijn.“

Deze wensch is des te meer gerechtvaardigd, daar, ondanks alle waarschuwingen, ondanks het door het ministerie van oorlog op 22 Juli 1918 gegeven bevel, onze gerechtsboven voor en na tot een milde handhaving der wetten geneigd zijn, die met den veelal feitelijk bestaanden graad van ongedisciplineerdheid niet overeenstemt“.

Den 25sten Februari 1918 schreef onze

held uit het groot-hoofdkwartier, dat hij de bewering, als zou hij voor een vrede zonder annexatie en voor het zelfbestemmingsrecht der volken zijn, dus zich op den bodem der rijksdagresolutie stellen, met verontwaardiging afwees.

Den 15den Mei 1923 publiceerde de Duitsch-nationale „Berliner Lokal-Anzeiger“ in haar morgenuitgave den door den veldmaarschalk zelf geautoriseerden tekst van een onderhoofd, dat tusschen hem en den Amerikaanschen kapitein Mac Mahon, die de laatste afdeling van het Amerikaansche bezettingsleger naar Amerika terugvoerde, plaats had.

Daarin zeide de veldmaarschalk, op Frankrijk doelend: „Wij zullen vergelding hebben, ook als het honderd jaar zou duren, want de geschiedenis herhaalt zich. En wat ik meer dan alles in de wereld wensch, is, dat ik zelf nog eenmaal de wapens tegen Frankrijk mag opvatten“.

Ongeveer 5 jaren tevoren had hij bij een bespreking in het groot-hoofdkwartier (14 Augustus 1918) verklaard, dat het gelukken zou, „op Fransche grondgebied te blijven staan en daardoor ten slotte aan de vijanden Duitschlands wil op te leggen“.

De volgende maand, 29 September 1918, eischte Hindenburg het onmiddellijk richten van een vredesaanbod aan de vijanden, en herhaalde dien eisch op 3 October daaraanvolgende, wijl er „naar menschelijke berekening geen vooruitzicht meer bestond, den vijand den vrede op te leggen“.

NEDERLAND.

Scheveningen tooit zich.....

Scheveningen ontwaakt uit zijn winterslaap.

Zoals het Haagsche Bosch aan het ontluiken is, en twijf na twijf, tak na tak naar zomertooit streeft, zoo is ook Scheveningen aan het „ontluiken“..... strevende naar zomeraspect.

Een langen winter over, lag het strand kaal en bar en naakt, als had op eind seizoen één groote golf bij tooverslag al de kleine restaurants en houten tenten weggevoerd. De Pier strekte zich verweerd en vuil, als doelloos in zee, de hotels sliepen met gesloten oogen..... Dat is de winterslaap van een groote badplaats.

We zijn het ontwaken gaan zien, schrijft een medewerker van de *Tel.* Thans repen honderden handen zich, om Scheveningen den blijden zomertooit en glans te hergeven, die het tot het sieraad, de parel van het Noordzeestrand maken, en het tot ver in het buitenland den roem hebben gegeven, „modélbadplaats“ te zijn. De door storm en ontij (zout water niet het minst) verweerde pier heeft honderden kwasten van schilders over zich zien gaan, staat weer blank en sierlijk vrij in zee..... het strand dat door de zee meedoogenloos ieder jaar weer als in golvend duin wordt herschapen, met gloeiende heuvelen tegen den Boulevardmuur, is genivelleerd.... en daarop rijden nu alweer de talloze tijdelijke restaurants (met goedkope prijzen), waar de financieel-niet-Kurhaus-filijne zich evengoed laven en voeden kan, als in de restaurants boven-langs den Boulevard.

Alles wat het strand tot een huiselijk Lunapark maken zal..... van café tot schietst is haastig aan het verrijzen, nu men geen barre Noord of stormige Zuidwesters meer verwachten kan, die de golven tot aan den muur zullen jagen.....

Hier sleept men met wagens hout en plaaken.... daar met vrachtauto's stoeien.... Ginds staat men te hameren.... Wat verderop is „kwestie“. Een restaurant, dat te hoog boven den Boulevardmuur is uitgezeven, en een achterstaand Boulevardrestaurant het uitzicht op de zee beneemt.....

— Afbreken! luidt het korte bevel van de directie Mij. Zeebad, die met ijzeren hand de tucht bewaren moet. Helpt geen lieve moederen aan.... Ook uit de restaurants moet men zicht-op-zee kunnen genieten.

Reeds is men aan het sjouwen met badkoetsen, cabines en stoelen. We zijn langs „Het Groentje“ gegaan.... Daar staan ze reeds gereed.... honderden. Alle als nieuw opgeschilderd. Tiptop in orde. Klaar om dezen zomer veel vreugde te geven. Op 17 Juni moet alles volkomen gereed zijn om den stroom badgasten, Nederlanders zoowel als vreemdelingen (men verwacht dit jaar vooral veel Duitschers) te kunnen ontvangen. Behalve dan nog het voorspoed, dat dit jaar bijzondere attracties belooft.

Zijn de groote restaurants langs de Boulevards reeds gereed om Zondagsche en weeksche wandelgasten te ontvangen.... in de hotels wordt hard gewoogd. Er is zóóveel noodig, alvorens een hotel, na zulk een winterslaap, weer in volle bedrijf is.

dat te kunnen doen, zou hij met iedereen willen trouwen! Zelfs wel met hun neger-keukenmeid.“

Zij zweeg, omdat zij thans bang was, dat zij te heftig was geweest, maar een blik op Mary stelde haar gerust en Sibyl kwam tot de slotsom, dat zij het gewenschte effect gemaakt had. Mary keek haar niet aan; zij staarde recht voor zich uit, naar den muur, met wijd geopende, schitterende oogen. Terwijl Sibyl naar haar keek, was het duidelijk te zien, dat zij wat bleeker werd.

„Hij denkt aan niets anders dan om zijn handen te kunnen stoppen in de geldbuidels van dien ouden man hier na!“

De toon, waarop het gezegd werd was plat, de woorden waren plat—en de gehele, volle betekenis was plat! Het bonde in de ooren van Mary Vertrees. Sibyl deed haar uiterste best, om de zaak te beklinken. Zij kwam met een overeenkomst voor den dag.

„Nu moet u zich geen oogenblik bezorgd maken“, zeide ze, zoo lieflijk mogelijk, „om de mogelijkheid, dat u daardoor Edith tegen u zoudt krijgen. Ze zal er gauw genoeg over heen komen, maar mocht ze u maar even onaangenaam maken, als u er aan huis komt, of haar best doen om u er uit te houden, nu, dan heb ik ook nog een huis en Jim komt daar ook graag. Ik weet natuurlijk niet precies hoe ver het tusschen u en Jim is gekomen, maar Jim en Roscoe hebben zóó veel gemeen, als dat bij broers maar mogelijk is; Roscoe heeft ontzettend lang noodig gehad, voor hij met zijn vraag voor den dag kwam; soms dacht ik wel eens, dat 't er nooit van zou komen. Nu wil ik maar dit zeggen, dat een schoonzuster in zoo iets nog

Palais de Dance krijgt een geheel nieuwe opschikking, in Oostersche tinten, passende bij de moderne toiletten van dit jaar.... In het Inhalatorium worden nieuwe inrichtingen gebouwd voor warme en koude zeebaden.... gevoerd door met zóór lange pijp uit bijna-diepepe opgezogen water. Want er zijn altijd duizenden gasten, wien zeebaden zijn voorgeschreven, terwijl ze toch de buitenlucht niet kunnen verdragen. Zoo zweegt alles om Scheveningen de volmaaktheid te hergeven, welke door de vreemdelingen zoozeer in deze badplaats wordt geroemd. Alles tot in de puntjes..... af! Ook de directe Mij. Zeebad is nu hopeeloos druk in de weer. Ik wil een der directeuren zelf aan het woord laten:

— Het program voor dit zomerseizoen?.... Het zal een bijzonder groot aantal attracties geven. Zoals u ziet, spannen nu alle krachten zich in..... door alles zóó georganiseerd, dat we op den dag van de opening slechts aan de toewijfjes behoeven te trekken, om alles in vollen en volmakten zal te zetten. Dan zal alles kloppen! Zal Scheveningen als een blanke bruid haar aanbidders wachten, zullen de vreemdelingen er niet alleen vinden den wat zij van een groote, hypermoderne badplaats eischen, maar vooral de reinheid, de zindelijkheid, die Hollands specialen roem vormen en Scheveningen zijn groote bekendheid gaven. Men zal er niet alleen vinden onze zee..... een groot aantal nieuwe cabines etc..... onze uiterst gesoigneerde hotels, maar alle andere moderne en geëschte attracties, van enkele opera's, vele operettes, concerten, cabaret en Circus Hagenbeck..... tot de meest verfijnde Jazzbands voor de dansers. Het zal in orde zijn. U ziet hoe het zich aan het toelen is!

Als een reine, blanke bruid, de parel der Noordzeekust, zal het haar aanbidders wachten.

Een Jubileum te Londen.

Op den eersten Mei a.s. zal de koster van de Hollandsche Kerk in Austin Friars, de heer J. Rus, zijn zilveren jubileum vieren, schrijft de Londensche correspondent van de *Tel.* In zekeren zin is het een drieduizend jubileum voor hem, want ongeveer tegelijkertijd is hij sinds 35 jaar Londenaar, en sedert dien jaar bode bij de Nederlandsche Liefdadigheidsvereniging, het Koning Willem Fonds.

Rus was nauwelijks een dertiger, toen hij in het jaar 1900, na een tiental jaren in de Engelsche hoofdstad in de bouw-bedrijven gewerkt te hebben, het kosterambt aanvaardde. „Erg jong“, vond dr. Adama van Scheltema, die toen nog de Hollandsche predikant was. Maar het bleek spoedig genoeg, dat men een goede keuze had gedaan voor de veelzijdige betrekking die vervuld moest worden, en ds. Baart de la Faille, die nu al sinds 23 jaar den koster als zijn helper en medewerker kent, bevestigde mij dat. De taak van den eenigen Hollandschen koster te Londen is heel wat uitgebreider en afwisselender van aard dan die van zijn collega's in het vaderland. Er wordt behalve veel ijver en werklust de gave van groote sympathie voor den medemensch en ook veel tact voor vereischt. Aan het bezit van deze eigenschappen voegt de jubilaris de opgewektheid toe, die er zóóveel toe bijdraagt, dat hij algemeene waardeering geniet.

Hij kan smakelijk vertellen van zijn eersten tijd in Londen, toen hij als koster een appartement bewoonde in een groot kantoorgebouw, dat op het terrein van de Hollandsche Kerk staat, en daar een soort van major domus was te midden van een heel gezelschap Engelsche stockbrokers. Met Hollandsche voorzichtigheid heeft hij zich onthouden van de „Beurstips“, die hem natuurlijk af en toe toebedeeld werden, want de Stock Exchange is om 't hoekje van de deur. Later verhuisde hij naar de voorsteden, maar dat was lang na de dagen van den Boerenoorlog, toen je voorzichtig moest wezen met je uitingen in de City, en op een goeden dag zijn jeugdigen zoon de Engelsche gevoelens braveerde door een Hollandsch vlaggetje te zwaaien. Een vroolijke jeugdhervorming aan een zoon, die later een succesvolle carrière in de wereld heeft gemaakt.

Natuurlijk is de koster een echte Hollandse gebleven, trotsch op zijn West-Friesche afkomst en een warm-volend vriend van de armen der kolonie. Heel wat gestrande landgenooten, die in het groote Londen den koers waren kwijtraakt, heeft hij uit hun moeilijkheden geholpen. Zijn belangstelling voor de noodlijdenden gaat heel wat verder dan zijn officiële plichten bij het Koning Willem Fonds van hem eischen, en gaarne getroost hij zich de grootste moeite om iets voor de slachtoffers van het harde leven te kunnen doen.

Als tolk heeft de koster een heele loopbaan achter zich. Vele malen is hij in die functie in de politierechtbanken opgetreden, als er Hollandsche beklaa-

wel eens wat helpen kan. Er zijn massa's kleine dingetjes, die men kan zeggen en massa's....

Zij zweeg, geheel in de war gebracht. Mary Vertrees was eerst bleek geworden, daarna rood, werd toen donkerrood, stond op en ging zonder ook maar een enkel woord te zeggen naar de deur, opende die en verdween.

Sibyl was hierdoor een weinig uit het veld geslagen. Zij veronderstelde, dat Mary iets had vergeten om aan de dienstbode te zeggen en dat zij aanstonds weer zou terugkeren, maar dan was het toch een ruwe onbedachtzaamheid, om zich niet even te verontschuldigen, vooral omdat haar gast aan 't spreken was. En aangezien Mary nog niet terugkeerde, had Sibyl alleen tijd, om dit onaangeneemd verdwijnen steeds vreemder en ongemaklijker te gaan vinden. Had zij over minder belangrijke dingen gesproken, dan zou men, zoo dacht Sibyl, het nog kunnen verontschuldigen—zij deed immers haar uiterste best voor Mary! Sibyl gaapte en speelde met haar moef. Zij bekeek de zool van haar schoen; zij besloot er een nieuwen hak onder te telen; vervolgens nam zij het geheele meubilair in zich op, het kleed, het behang en de platen. Toen keek ze op naar horloge en fronste haar voorhoofd; ging naar het raam en keek den tuin door, daarna ging ze weer terug naar haar stoel en ging zitten. In het huis bleef het doodstil.

Langzamerhand begon haar gezicht te veranderen; ze werd net zoo rood als Mary,—rood tot achter haar ooren. Weer keek ze op naar horloge—vijf-en-twintig minuten waren er verlopen sinds zij er het laatst naar gekeken had.

den waren. En talloze malen is hij als tolk te hulp geroepen bij handelstransacties tusschen Engelschen en Hollanders. Vaak heeft het consulaat hem verzocht om die taak te vervullen.

Het jubileum van den heer J. Rus zal ongetwijfeld de aandacht genieten die het ten volle verdient. Hij is een ijverig en bekwaam man in zijn werkring, en een goed mensch. In die 25 jaar van zijn kosterloopbaan heeft hij zeer veel voor anderen gedaan.

Een Openluchttheater op Frankendael.

Reeds geruimen tijd hebben B. en W. te Amsterdam de mogelijkheid overwogen om, evenals dit in andere plaatsen (Rotterdam, Arnhem, Valkenburg, Bergen) is geschied, een openluchttheater voor zomerbepeling in te richten, dat wederom een nieuwe aantrekkelijkheid voor de stad zal vormen.

Zij zijn thans, tot de overtuiging gekomen, dat dit plan zeer goed uitvoerbaar is en dat op het vroegere landgoed Frankendael aan plek te vinden is, die zich voor dit doel uitstekend leent; op deze buitenplaats kan met betrekkelijk weinig verandering een openluchttheater voor ongeveer 1000 bezoekers worden ingericht, dat aan alle eischen voldoet. De kosten van aanleg van het terrein en van de oprichting van een amphi-theater worden of f6000 geraamd. B. en W. meenen, dat een vergoeding van f1250 voor de zomerbepeling voldoende is voor rente, afschrijving en onderhoud, waarbij aangenomen is, dat de kosten van aanleg na 8 jaar moeten zijn terugbetaald. De bedoeling is, dit theater bij voorkeur te verhuren aan den vasten bespeler van den Stadsschouwburg, als aanvulling van zijn bespeling van den Stadsschouwburg gedurende negen maanden van het seizoen.

B. en W. hebben er zich reeds van vergewist, dat de tegenwoordige vaste bespeler, Het Vereenigd Tooneel, bereid is den a.s. zomer op bovenomschreven voorwaarden het open luchttheater te huren. Deze verhuring achten zij ook daarom redelijk, aangezien het Vereenigd Tooneel het eenige gezelschap is, dat de verplichting op zich genomen heeft, zijn artsen ingevolge het in overleg met de vakorganisatie vastgestelde en door ons goedgekeurde contract, den geheelen zomer door te betalen. Bij voldoende bezoek kan het gezelschap door deze zomerbepeling wellicht een gedeelte van zijn zomerkosten goedmaken. B. en W. stellen dan ook voor gedurende den zomer 1925 het openluchttheater aan het Vereenigd Tooneel te verhuren.

Nederlandsch Journalist te Berlijn overleden.

Te Amsterdam is bericht ontvangen dat de Nederlandsche journalist, de heer Gabriël W. Hayer, te Berlijn is overleden als gevolg van een verwonding, bekomen bij een botsing tusschen de politie en een groep communisten. Deze botsing had plaats na afloop van een vergadering der communisten, welke eenige weken geleden in verband met de presidentsverkiezingen te Berlijn gehouden werd.

De heer Hayer, als redacteur in dienst bij de Berlijnse afdeling van het persbureau „Vas Dias“ te Amsterdam, kreeg met een gummistok een slag op het hoofd. Aanvankelijk liet de verwonding zich niet ernstig aanzien, maar Zondag was de toestand van dien aard, dat operatief ingrijpen onmiddellijk noodzakelijk was. In het „Städtische Krankenhaus Charlottenburg“ waar hij werd opgenomen, had de operatie plaats en daaraan is hij helaas bezweken.

De heer Hayer was voordat hij bij de Berlijnse afdeling van het persbureau „Vas Dias“ werd geplaatst, redacteur aan de Rotterdamse afdeling van genoemd bureau; voordien was hij werkzaam aan het dagblad „De Nederlander“ te 's-Gravenhage.

Een vreemdsoortige Diefstal.

Voor het Gerechtshof te Arnhem werd in hooger beroep behandeld de zaak tegen den 60-jarigen C.M. v. Z., zonder beroep, wonende te Kapel Avezath, die door de Rechtbank te Tiel wegens diefstal was veroordeeld tot f60 boete, subs. 30 dagen hechtenis. De officier van justitie was tegen dit vonnis in appél gegaan.

Bij beklagde kwam op 15 Nov. 1924 de steenkolen-commissionair N.v.D. om hem te verzoeken een rekening, groot f265.10 voor geleverde steenkolen te voldoen. Beklagde deed alsof hij de rekening wilde betalen, waarop de commissair deze kuitwerde. Opeens greep beklagde de gekuitwerde rekening en zeide: „dat is betaald“. Er ontstond een woordenwisseling, doch beklagde weigerde de kwitantie terug te geven.

De commissair riep toen eenige

Zij ging naar hall, keek nog eens achterom, deed zachtjes de deur open, stak de straat over en ging naar haar eigen huis. Met een somber gezicht kwam Roscoe haar in de deur tegemoet. „Ik zag je door het raam aankomen“, zeide hij. „Je hadt zeker nog al wat af te praten met die oude mevrouw daar.“

„Wat voor oude mevrouw?“

„Mevrouw Vertrees. Ik heb al een tijd op je gewacht; toen zag ik de dochter uitgaan, een kwartier geleden zoo wat, om een brief in de bus te doen en toen liep zij de straat af. Maar blijf hier niet op de stoep staan“, zeide hij ruw. „Ga hier binnen.“ Wordt tijd, dat ik je ergens over spreek. Kom er in“.

Terwijl zij langs hem heen liep, keek hij naar het huis van zijn vader en schrok. Hij beschernde zijn oogen voor de ondergaande zon en staarde voor zich uit. „Er is daar iets aan de hand“, mompelde hij en toen harder, omdat een angstig gevoel zich van hem meester maakte: „Wat is daar te doen?“

Bibbs kwam in een auto met den grootsten spoed het hek uitgereden, toen hij Roscoe zag, maakte hij een beweging met zijn hand, die duidelijk liet merken, dat er wat gaande was en daarna was hij in een stofvolk verdwenen. Edith was hem te voet een eindje gevolgd en men zag, dat zij huilde. Met beide handen wenkte zij Roscoe.

„Groote hemel!“ hijgde Roscoe, „ik geloof, dat er een ongeluk gebeurd is!“

En hij ijldde naar het nieuwe Huis.

HOOFDSTUK X.

Sheridan had besloten dien dag vroeg in den middag met het werk op het kantoor op te houden en om ongeveer twee uur verliet hij het bureau met een

voorbijgangers binnen, die hem op zijn verzoek fouilleerden, doch geen geld op hem bevonden.

Thans werd hij als getuige gehoord. De President: „Beklaagde heeft al eens beweerd dat die post al betaald was. Is dat zoo?“

Getuige kon zich dit niet herinneren. Hij droeg de ontvangen bedragen direct af.

De President: „Heeft u voor dien tijd al eens dergelijke bedragen ontvangen?“

Getuige: „Misschien wel, want als hij dergelijke hoeveelheden kolen (beklaagde handelde in steenkolen) krijgt, is de rekening steeds even groot.“

Getuige R. T. districtsvertegenwoordiger der Staatsmijnen te Utrecht, verklaarde dat get. v. D. als volkomen betrouwbaar bekend staat. De bedoelde post was nog niet betaald, wel een vroegere post van dat bedrag.

De advocaat generaal, requisitoir nemend, meende, dat deze zaak meer op overtuiging berustte. Het fouilleeren van v. D. achtte spr. een bewijs van de betrouwbaarheid van deze. Ook was spr. van oordeel, dat wij met dezen beklagde de met een eenigszins bijzonder persoon te doen hebben. (Beklaagde is circa 90 c.M. groot en stokdof). Spr. eischte f60 boete, subs. 30 dagen hechtenis.

De verdediger, mr. Esveld, wees er in zijn pleidooi op, dat de fouilleering niet geheel was geschied. Ook zijn twee beaalde bedragen van totaal ongeveer f500, waarvan beklagde een postgiro-bewijs bezat, niet in de rekeningcontant opgenomen. Pl. achtte het wettig bewijs niet geleverd en vroeg vrijspraak.

Fel Onweder te Amsterdam.

Op 28 April om precies vijf uur ont lastte zich boven de hoofdstad een zekert, doch zwaar onweder. De bui had reeds sinds den namiddags twaalf uur gedreigd en barstte vijf uur later plotseling en zonder voorafgaande verschijnselen in alle felheid los. Vijf zware ontladingen, waarbij de knal onmiddellijk op het bliksemlicht volgde, werden boven het Raampoord- en Jordaan-kwartier waargenomen.

De eerste bliksemstraal trof den schoorsteen van perceel Marxmied 38, zonder echter veel kwaad te doen. De steenen vlogen in het rond, doch gelukkig werd niemand getroffen. De brandweer, die van verschillende zijden werd gewaar-schuwd, sloopte den schoorsteen.

De tweede blikseminslag had zeer eigenaardige gevolgen. De straat trof namelijk de Noorderkerk op de Noordermarkt. Waar het hemelvuur precies in het oude gebouw sloeg werd niemand, doch het gezin van den koster en omwonenden ontdekten plotseling een zwaren rook in het bouwwerk, die door eenige opstaande kerkranken naar buiten kwam. Ook in dit geval werd de brandweer verschillende kanten per brandschel en met de telefoon gearmeerd. De hoofdwachter Prinsengracht en de hulpwachter Haarlemmerplein rukten, onder bevel van den hoofdbrandmeester Hartdoff, hals over kop uit met twee motorspuiten en een ladderwagen. In dien tijd had zich een groote volksneming om het kerkgebouw verzameld en, mocht men de geruchten elders in de stad gelooven, dan brandde de Noorderkerk van haar grondvesten tot den top.

Gelukkig was hiervan geen sprake. De rook, zoo bleek na onderzoek, werd veroorzaakt, doordat stroo en hooi, waarmede men den gasmeter in de kerkruimte, met het oog op de vorst, had bedekt, aan het smuilen was geraakt. De groote meter zelf was aan den achterkant gedeeltelijk weggesmolten en beschadigd.

Mede uit het feit, dat in de keuken van de kosterwoning op hetzelfde oogenblik van den slag een vonk op de gasleiding was waargenomen, concludeerde de brandweer, dat de gasbuisen door het hemelvuur waren getroffen. Deze zijn door het geheele gebouw aangelegd en zijn vlak onder den toren aanwezig. Op welke plek de bliksem echter op de leiding sloeg, vermocht men niet te ontdekken.

Het brandje zelf werd met eenige emmers water gebluscht. Verdere beschadigingen aan het kerkgebouw, waarin een zware rook hing, worden niet gevonden.

Wijders vond in drie éénmanswagens, namelijk in twee van lijn 7 en in één van lijn 20, een z.g. secundaire ontlading plaats. Tot hevigen schrik van de passagiers werd een vuurstraal zichtbaar en klonk een zware knal. Persoonlijke ongelukken hadden niet plaats. De wagens, die zich op de Weteringschans bevonden, geraakten, doordat een en ander wegsmolte, defect, doch konden betrekkelijk spoedig weer hun weg vervolgen.

Het onweer, dat een klein kwartier duurde, ging gepaard met zwaren regen en hagel.

Ten gevolge van de felle bliksemstralen en electrische ontladingen zijn verscheidene telefoon-toestellen defect geraakt.

buitenlander, die van ver gekomen was voor een zakenconferentie met Sheridan en zijn collega's. De heer Favre was in spijt van zijn Franschens naam een Beier. Het was voor het eerst, dat hij in Amerika kwam en Sheridan schepte er behagen in hem „de mooiste stad“ van het heele land te toonen. Bij den hoofdingang stapten zij in een open auto en reden toen langzaam en gewichtig door het handelskwartier van de stad; vervolgens wat vlugger langs de pakhuizen en stapelplaatsen, daarna nog sneller door de „parken“ en langs de „boulevards“, om ten laatste de fabrieken en hoogovens te bereiken.

„Alles krijs“, zeide de heer Favre, met een glimlachje.

„Krijs?“ vroeg Sheridan, „wat meent u? Krijs?“

„Niet wit“, zeide de heer Favre naar de lange rijen huizen wijzend, die aan beide zijden van de straat stonden. „Keen witte kanten raamgordijnen, allemaal krijs kanten raamgordijnen.“

„O, nu begrijp ik u!“ zeide Sheridan lachend, „u meent grijs. Maar ze zijn niet grijs, ze zijn wit. Ik heb ze nooit in het grijs gezien.“

Maar de heer Favre schudde lachend het hoofd.

„Ze zijn niet wit“, zeide hij. „Er is geen enkel wit, 'tsejje“ in uw heele stad; geen wit raamgordijn, geen wit huis, geen wit kiezeltje!“

Hij wees naar boven. „Rook!“ Toen snooft hij en nam zijn neus tusschen voorvinger en duim. „Rook! Overal rook! Rook in je lichaam!“ Hij sloeg zich op de borst. „Rook in je longen!“

(Wordt vervolgd).

FEUILLETON.

IN DEN MAALSTROOM.

Uit het Amerikaansch van BOOTH

Gravin Katinka Károlyi.

Men schrijft van Hongaarsche zijde aan het Volk:

Er is geen twijfel aan, dat Gravin Michael Károlyi, geboren gravin Katinka Andrássy uit Hongarije, een belangrijke figuur in de geschiedenis van het nieuwe Hongarije is. Bovenal superieur als mens, hoevel deze buitengewone vrouw ook in de politieke gebeurtenissen die haar land sedert 1914 getroffen hebben, een groote rol ten deel gevallen was. Men kan niet schrijven over Katinka Károlyi, zonder ook tegelijkertijd haar man, graaf Michael, te noemen. Die beiden zijn een ideaal echtpaar en naar ziel en geest zoo innig verbonden en eensgezind, dat het bijna op een sprookje lijkt.

Gravin Katinka is een dochter van graaf Julius Andrássy, die de laatste minister van Buitenlandsche Zaken van de Oostenrijks-Hongaarsche monarchie was. Hij werd reeds ten tijde van de totale ineenstorting van het rijk op 24 October 1918 door keizer Karel benoemd en bekleedde tot 1 November de functie van een schaduw van een staatskanselier in dat huis, waar zijn vader, de grotere Andrássy eveneens als minister van Buitenlandsche Zaken het Berlijnse kongres met Bismarck, Gortschakoff en Beaconsfield in het leven geroepen en een andere nog grotere minister van Oostenrijk Klemens vorst Metternich, de zoo succesvolle diplomatieke mijnen tegen Napoleon gelegd heeft.

Gravin Katinka is in een atmosfeer van politiek en diplomatie opgevoerd. In een omgeving van uiterst conservatieve feodale magnaten, omgeven door onbegrensde pracht en rijkdom, ontwikkelde zij zich tot de schitterendste ster van de hoog-aristokratische wereld. Zij is op het monument van den grootsten Hongaarschen dichter Janos Arany voorgesteld als de belichaming van het ideaal der Hongaarsche.

Deze veelbegeerde, prachtige vrouw ontmoette in haar beste jeugd graaf Károlyi, die ouder was dan zij, en dien men in de feodale kringen nietgeenstaande zijn grooten rijkdom voor een warhoofd een buitenbeentje, een gek hield. Károlyi, die even conservatief opgevoed was als Katinka Andrássy en die als agrariër zijn politieke loopbaan begon, was reeds toen met zichzelf en de landspolitiek in konflikt gekomen. Intuïtief begreep hij, dat de politieke verboudingen van het land diep bedorven waren en dat zijn plaats aan de uiterste linkerzijde der burgerlijke oppositie was. Reeds toen kwam hij voor de rechten op der onderdrukte nationaliteiten. Hij was een burgerlijk demokraat in den volsten zin van het woord, hij de fijne aristokraat. Geen wonder dat de andere graven hem voorgehielden, voor een dolleman. En deze dolleman koos gravin Katinka uit het sprookjesland tot min. Niet om zijn geld, want zij was door de rijkste vriers omworven. Prinsen dongen naar haar hand. Ook niet om zijn schoonheid, want bij God, Károlyi was geen Adonis. Waarom dan? Vermoedde zij de groote ziels- en geestesheer met dezen man, het groote avontuur?

Graaf Michael Károlyi ging kort voor den oorlog naar Amerika, om voor zijn politieke strijd tegen de regering Tisza onder de Hongaarsche immigranten in Amerika aanhangers te winnen. Hij was in gezelschap van eenige zijner partijgenooten, afgvaardigen, journalisten, maar zijn vrouw, gravin Katinka bleef toen thuis.

Károlyi werd in de kringen der Amerikaanse Hongaren overal met geestdrift ontvangen. Hij sprak in alle Hongaarsche nederzettingen, in de door Hongaren bewoonde steden en het gelukte hem, een groot deel der Amerikaanse Hongaren voor zijn binnelandse politiek tegen den toenmaligen beheerscher van Hongarije, graaf Tisza, te winnen. Op de eerste berichten over het oorlogsgevaar reisde de graaf naar Europa terug, maar reeds te laat. Hij werd bij de landing in Cherbourg gearresteerd en met zijn begeleiders geïnterneerd. Zijn internering duurde niet lang. De Franse regering liet hem aldaar vrij; zijn anti-Duitse, entente-gezinde politiek en zijn strijd tegen het oude regime schenen den doorslag gegeven te hebben. Hij werd uit Bordeaux naar Spanje gedirigeerd. Het gelukte hem uit Barcelona onder een valschen naam over Italië naar Hongarije terug te keeren. De mooie gravin Katinka beleefde destijds bittere tijden. Zij zat in angst over haar boven alles beminden man en vreesde, jarenlang van hem gescheiden te moeten blijven. Met haar kleine dochtertje huiste zij

eenzaam in de enorme zalen van het reussachtige, eerwaardige paleis van graaf Károlyi in het centrum van Budapest en wachtte haar man en zong wiggeliedjes in den laten nacht als de kleide gravin niet slapen wilde. Dat was in een tijd toen het Russische leger in Hongarije reeds binnengevallen was en voorwaarts rukte. Men verwachtte elken dag dat het Budapest zou bereiken. Toen kwam graaf Michael eindelijk naar huis. Wat een weerzien was dat!

Károlyi had destijds den loop van zaken reeds heel duidelijk voorzien. Het was zijn overtuiging dat de Entente sterker was dan de centrale machten en hij eischte een spoedigen vrede. Het was zijn overtuiging, dat het oude regime ten val gebracht moest worden want het had fout op fout gestapeld, die zich moesten wreken. Het had de verschillende nationaliteiten die het land bevolkten, geweld aangedaan. Czechen, Slowaken, Zuidslaven, Roemeniers verlangden tevergeefs dezelfde rechten. Károlyi kwam op voor de volledige rechtsgelijkheid der nationaliteiten, dat heette destijds landsverraad. Hij eischte het algemeen kiesrecht in Hongarije — waarlijk geen zeer buitensporige eisch — men noemde hem deswege een revolutionair. Zijn gelijken, de feodale heeren van Hongarije verachtten hem, bespotten hem, maar gaarne zaten zij met hem aan de speeltafel. Er viel geld van hem te winnen. Hij speelde edelmoedigheid. En als hij, gedurende het spel, in den versteenden feodalen schedel der overheerschende politici zijn eigen nieuwe politieke ideeën met de beste argumenten trachtte ingang te doen vinden, dan speelde hij onachtzaam. Er viel geld van hem te winnen in de klub.

Gravin Katinka week niet van zijn zijde. Men had op alle manieren getracht haar man te pakken te krijgen. Een proces wegens hoogverraad werd door de militaire autoriteit tegen hem begonnen. Hij was beschuldigd, met den vijand in onderhandeling te zijn getreden. Het was een leugen. De gravin leefde eeuwig in zorg. Elk uur kon haar man het offer worden van een aanslag. Reeds destijds besprak de graaf al zijn politieke daden met zijn vrouw. Haar heldere geest, een zeldzaam scherpe politieke blik, maakten haar tot zijn besten raadsman. Zij deelde zijn inzichten, hielp hem bij zijn arbeid, was bij elke politieke conferentie tegenwoordig, las alle kranten, sprak met journalisten en debatteerde in haar eigen kringen. Voor zichzelf en haar toilet had zij geen tijd. Niettemin bleef zij de bekoorlijkste vrouw van Hongarije.

Toen kwamen de moeilijke tijden voor haar land: de ineenstorting en daarmee het ogenblik, dat ook de vijanden van Károlyi moesten inzien dat hij gelijk gehad had met zijn politiek. Snel zette de regering eenige zijner eischen op het program, vóór alles het algemeen kiesrecht. Was eenmaal de kritieke tijd voorbij, dan kon men het immers later den menschen weer ontnemen. De graaf wilde hen te goeder trouw helpen en zijn vrouw sterkte hem in deze richting. De naam Károlyi zei toen alles: als tot een Messias keek het volk naar hem op. Toch wilde hij zich ondergeschikt maken, de revolutie indammen en het koningschap redden. Tot het laatste ogenblik liet hij zich bij den neus nemen. Hij stelde zijn gansen invloed ter beschikking van Keizer Karel en was bereid in het nieuwe kabinet mee te werken. In het paleis van zijn schoonvader, graaf Andrássy, vonden deze aan gevolgen rijke onderhandelingen plaats. In verband hiermee kunnen we het beeld van gravin Katinka het levendigst tekenen. Tot dit doel zij hier eenvoudig een passage uit de revolutie-memoires van prins Ludwig Windischgratz aangehaald. Deze prins was de eerste doods-vijand en tegenstander van Károlyi, in zijn verhaal wilde hij zijn tegenstander zeker niet in een gunstig licht plaatsen. Zijn boek vloeit over van laster en beleedigen tegen den graaf en de gravin. De prins, die als Hongaarsch minister destijds de onderhandelingen medegeleid heeft, zegt woordelijk: „Daarom nam Andrássy zijn schoonzoon (Károlyi) in den arm en beiden gingen het boudoir binnen. Intusschen zat Ella Andrássy met haar beide dochters in de eetzaal en sprak met haar over politiek. Katus, de jongste dochter, de vrouw van Károlyi, stond op en luisterde aan de deur van het salon, waar de groep van onze vrienden konfererde. Het was juist het ogenblik, waarop Vassonyi (de Minister van Justitie) op zijn eigen temperamentvolle wijze zei: „Károlyi is in handen van de grootste schurken van

Boedapest. Wij hebben hetzelfde program, wij moeten het verwezenlijken, niet hij”. Ik zag hoe Katus bleek werd. Zij holde naar de deur van de kamer, waar haar man met haar stiefvader zat, zij liep op Michael toe en riep: „Laat ons gaan, wij moeten weg, hier hebben we niets te maken”. Zij trok hem heftig uit de kamer en wij zaten allen verbluft. 's Middags liet Károlyi ons door Pallavicini mededeelen, dat hij zijn toezegging om in ons kabinet mee te werken, intrekking moest. Ook 'weigerde hij een audientie bij den koning aan te nemen”. (Vom Roten zum Schwarzen Prinzen, pag. 346).

Dat is gravin Katinka — geschilderd door haar bitterste vijanden. En zoo bleef zij. Vast in haar besluiten, offervaardig, vol moed en geest. Toen zij kort daarop presidente der eerste Hongaarsche republiek geworden was, werkte zij dag en nacht aan de zijde van haar man. Midden in de grootste politieke en diplomatieke moeilijkheden organiseerde zij de vrouwen van het land, die eindelijk het stemrecht verkregen hadden (sindsdien heeft men het haar weer ontnomen), bracht hulp aan de hongerende kinderen 'en droogde de tranen der oorlogsweduwen en weezen. Daarbij beëfde zij voor het leven van haar man. Het meest vreesde zij de kommunisten, die destijds hun eerste pogingen deden het regime Károlyi ten val te brengen.

„Zij zullen je aan den lantaarnpaal ophangen, als je het niet tijdig met ze klaarspeelt!” zei ze tot haar man. Hij kon het niet met hen klaarspelen. Uit de diepten der groote stad waren destijds reeds de duisterste elementen opgestegen en schaarden zich, door Moskou geleid, tegen het jonge regime van orde en vrede. Reeds was Moskou sterker dan de graaf en sterker dan de gravin. Een ongeschikte, Franse overste, die destijds als militair diktator over Hongarije aangesteld was, deed de rest. De Károlyi's moesten wijken. Alles was vergeefs. En sindsdien zijn ze verdwenen.” Zij dwalen met hun kinderen in de wereld rond. Van Czechoslowakije naar Italië, van daar naar Dalmatië, van daar naar Engeland. In Londen hebben zij rust gevonden. De voornaamste adellijke kringen hebben hen opgenomen. En gravin Katinka, die overdag in haar bescheiden woning voor haar babies kookt en wascht, verschijnt vaak 's avonds in de meest exclusieve kringen der Engelsche aristokratie, alleen versierd met de juwelen van haar alles overstralende schoonheid. En zoo zijn zij en haar man eveneens vaak de graag geziene gasten van de leden der Labour-regering.

De uitgestrekte eigendommen van Károlyi zijn door de regering-Horthy in beslag genomen. Op grond van een hoogverraadsvonnis zouden deze domeinen onteigend en onder de aanhangers van het huidige regime verdeeld worden. Engeland heeft nog ten tijde van Baldwin's regering daartegen geprotesteerd op grond van het vredesverdrag van Trianon. Daarop vertrouwd men zich toen niet om de ontiening door te zetten, maar het beslag is gebleven en zoo gaan alle inkomsten uit de landgoederen verloren. De Károlyi's leven van de huur van hun Parijsche paleis en den verkoop van hun sieraden. Ik heb gravin Katinka met haar man in de kritieke tijden eens in hun paleis in Budapest gezien. Ze ontvingen mij, den vreemdeling, na middernacht in een der kleine salons. Mevrouw Katinka zat op een bank bij den haard, waarin een paar reuzengroote houtblokken brandden. Zij had het koud en nestelde zich vlak bij het hoekje van den haard. Met de grootste opmerkzaamheid luisterde zij naar ons gesprek. En naar haar man keek ze met blikken van bewondering en aanbidding. Elk zijner woorden scheen zij te drinken, in zich op te nemen. Wij spraken over president Wilson en Károlyi vloede over van enthousiasme en vertrouwden dat deze groote staatsman Hongarije niet zou laten ondergaan. Een boek was uit de handen der gravin gegleden. Ik keek nieuwsgierig toe. Het was: „Thunen — de geïsoleerde staat.” Een ogenblik van stilte viel in. De houtvlam in den haard flickerde op en verlichtte de figuur der gravin. Zij droeg een kleed van donkerrood fluweel. Haar diepzwart, haar viel op haar schouders. Het haardvuur vulgde haar gestalte met zijn schijn. Toen verbrak zij plotseling de stilte en vroeg mij: „Geloof u niet, dat mijn man iets overkomen kan? De Bolsjewiki! Ik vrees hen zozeer! Ze kunnen ons heele werk en hem zelf — en zij glimlachte met on-eindige teederheid tegen haar echtgenoot — te niet doen?”

streeksche onderzoek. Vergelijkt men dan ook onze kennis der algemeene physiologie van het beenmerg met die aangaande spieren, klieren, centraal en perifeer zenuwstelsel, dan bemerkt men, dat aan de eerste bijkans zelfs de grondslagen ontbreken. Thans heeft Gayda, in het laboratorium van Herlitzka te Turijn, op het voetspoor der gebroeders Drinker een methodiek uitgewerkt, waarmee hij de stofwisseling van buiten het lichaam overlevende beenderen bestudeert. Het door hem gebruikte toestel is een wijziging van het doorstroomingstestel van Rohde voor het geïsoleerde zoogdierenhart. Het pijpje, dat de kunstmatige besproeiingsvloeistof aanvoert, bindt men in de voedingslagader van het bot. Dit bevindt zich in een goed gesloten glazen cilinder, zodat men de vloeistof, welke door het bot gestroomd heeft en dit door de anderen verlaat, gemakkelijk kan opvangen zonder iets te verliezen.

De uitkomsten der proeven, waarover Gayda thans bericht, betreffen hoofdzakelijk de gaswisseling. Het bleek, dat zowel het zuurstofverbruik als de koolzuurvorming gedurende uren voor elk bot gelijk bleef, echter voor verschillende botten verschild. Jonge beenderen verbruiken meer zuurstof dan oudere, en gemiddeld 0.16 gram per uur en per gram beenweefsel, en vormen eveneens meer koolzuur dan andere, nl. 0.13 gram per uur en per gram. De ademhalingsbreuk is dus 0.8. De botten van oudere dieren verbruiken 0.13 gram zuurstof per gram-uur, vormen 0.9 gram koolzuur, hebben dus een R. Q. van 0.7. De lagere waarde der ademhalingsbreuk kan er op wijzen, dat de oudere botten hoofdzakelijk vet verbranden, de jongere ook koolhydraten en eiwitten. De gevonden getallen zijn aanmerkelijk lager dan die voor alle andere bestudeerde weefsels.

Er volgen enkele gegevens over de Ca- en P-stofwisseling. De phosphorus verlaat het bot uitsluitend gebonden aan

BUITENLAND.

De Bomaanslag te Sofia.

Uit officiële bron wordt gemeld, dat tot op heden alhier ongeveer 500 personen werden gearresteerd in verband met den aanslag in de kathedraal, werd dit. 24 April uit Sofia gemeld. Alle gearresteerden worden door de justitie verhoord, en degenen die hun onschuld kunnen bewijzen, zullen op vrije voeten worden gesteld. In de jongste 24 uur werden nog 2 of 3 ondergeschikte samenweers ontdokt en gevangen genomen. Geruchten in het buitenland verspreid, als zouden sedert de misdaad in de kathedraal 10.000 personen gearresteerd en grootendeels gedood zijn, moeten als verzonnen worden beschouwd.

De Bulgaarsche politie betreurt het, dat de beide gewezen officieren Minkof en Jankof niet levend konden worden gevangen; want zij worden beschouwd als de hoofdleiders van de samenzwering.

Personen, die uit de Bulgaarsche provincies in de hoofdstad aankwamen, verklaarden dat aldaar overal rust heerscht, en dat de groote massa van de Bulgaarsche boeren ernstig geschokt is door de misdaad, tijdens de heilige week in de kathedraal gepleegd.

Gemeld wordt, dat de Bulgaarsche kustwacht te Varna een vreemde schuit bespeurde, welke langs de kust voor en seinen gaf. Men vermoedt, dat dit schip diende, om personen, die in Bulgarije de justitie trachtten te ontvluchten, naar Rusland te vervoeren. De schuit verdween in den nacht, toen een motorboot op vervolging werd uitgezonden.

Het vrijwel eenparige sympathieke commentaar van de groote Europeesche pers maakte te Sofia diepen indruk. Men meent, dat Europa eindelijk de ernstige betekenis van het bolsjewistisch gevaar in den Balkan gaat beseffen. hoewel de regering van Zankof allang daarop wees, maar vaak voor doove-mansoren sprak. Men vindt het te Sofia opvallend, dat een dag voor den aanslag in de kathedraal te Weenen een nummer verscheen van „La Fédération Balkanique”, welk orgaan door de Macedonische federalisten wordt uitgegeven.

Men vermoedt, dat het blad financieel gesteund wordt door het communistisch comité voor den Balkan. Bedoeld nummer bevatte een hoofdstuk van Dwlakoff, waarin hij aanspoorde tot revolutionaire actie tegen de reactionaire regeringen van Bulgarije, Griekenland en Joegoslavië, Dwlakoff schrijft onder meer: „De dag van onze zegpraal is nabij. De vernietiging van het Zankof-ministerie zal niet lang uitblijven.”

Vervolgens wordt gemeld, dat op den morgen van 16 April, 5 uur voor de ontplofing, van uit Odessa een telegram verzonden werd, meldende, dat over geheel Bulgarije gewapende conflicten waren uitgebroken. Deze voorbarige bewering komt overeen met een datum, in een te voren ontdekt geheim document als de datum van het begin van den opstand in Bulgarije aangegeven.

Alle leden van het geheime communistische centrale comité zijn, nu Jankof en Minkof gedood zijn en Friedman gearresteerd is, uit den weg geruid. Gisteren viel het laatste lid van dit geheime comité, Manef, die zich, toen hij merkte, dat de politie hem op het spoor was, het leven benam. Ook bij hem werden belangrijke documenten in beslag genomen.

De sedert langen tijd door de politie gezochte leider van de terroristische vleugel der communisten, Dimitar Tsjintulof, is gisteren in zijn woning bij een poging hem te arresteren, door de politie doodgeschoten. Hij was de plaatsvervanger van Minkof in de leiding van het geheime communistische centrale comité, en hoofd van de bewa-peningssctie van dit comité. Van beroep was hij chemicus. In zijne woning zijn belangrijke papieren gevonden.

De parlementaire groep van den Boerenbond deelde aan den voorzitter van het Sobranje mede, dat zij haar lid Petrini, die tot het agrarisch-communistische eenheidsfront behoorde, uit de partij heeft gestooten.

De leden van het bestuur van den Boerenbond Tomof, Markof en de redacteur het Bondsorgaan Omartsjefski, die na den aanslag in de kathedraal gearresteerd werden, zijn thans op vrije voeten gesteld.

Het onderzoek in zake den aanslag in de kathedraal maakt goede vorderingen. Alle beschuldigten worden, na het opstellen van de actie van beschuldiging,

de kalk. Deze echter kan ook als bicarbonaat of in den vorm van een organisch zout het bot verlaten. De aan de doorstroomingsvloeistof per uur en gram bot afgestane hoeveelheid kalk bedroeg gemiddeld 0.06 mg.

Het komt mij voor, dat dit verdienstelijke werk van Gayda de algemeene aandacht verdient, schrijft prof. dr. G. van Rijnberk in het N.T.V.G., en als opwekking moge strekken in de aangegeven richting voort te gaan.

Iets nieuws in de kinder-rechtspraak.

Iets heel nieuws op het gebied van de echtspraak is uitgevonden en meteen in toepassing gebracht door Mr. Clarke Hall, den Londenschen politie-magistraat in het volksdistrict Shoreditch. Hij houdt, zonder eenige officiële opdracht, een adviesbureau voor ouders van stoute kinderen.

Woensdag 29 April begon het. Mr. Clarke Hall zat aan 't tafeltje in 'n kamer van het stadhuis te Shoreditch, en ontving daar zijn klanten. Moeders met kinderen verschenen, zetten haar moeilijkheden uiteen en kregen goeden raad. De magistraat is van plan om elken Woensdagmiddag dergelijke zittingen te houden.

Ben van zijn medewerkers zette aan de *Daily Chronicle* uiteen, dat de bedoeling van dezen nieuwen maatregel is om, „zoover mogelijk van de officiële atmosfeer verwijderd te blijven” en dergelijke dingen op te lossen zonder dat het noodig is naar de Children's Courts te gaan. Op deze huiselijke manier kan veel bereikt worden. De meeste gevallen betreffen kleine diefstallen, door kinderen bedreven, gewoonlijk ten nadele van hunne moeders. Ook zijn er veel vroegrijpe kinderen, die buiten ouderlijke controle raken, en er zijn de jeugdige zondaren, die er op de een of andere manier, in slagen om elken avond in de bioscoop te zitten.

voor een krijgsraad gebracht, die na een kort proces vonnis zal vellen.

Daar de schuld van den kosten van de kathedraal definitief vaststond, werd hij het eerst voor den Krijgsraad gebracht. De auditie-militair eischte tegen hem de doodstraf.

De minister van Justitie heeft in het Sobranje een wetsontwerp ingediend ter verscherping van de wet tot bescherming van den staat, waardoor ook medeplichtigen en begunstigers van samenweersders tot de doodstraf kunnen worden veroordeeld.

De beklaagden kunnen zich door een verdediger doen bijstaan, naar missen het recht van hooger beroep; alleen kunnen zij hun zaak laten cassieren door het hoogste militaire Hof van Cassatie. De behandeling van de processen vindt in het openbaar plaats, met uitzondering van die gevallen, waarin de rechtbank besluit de zaak met gesloten deuren te behandelen.

De Bolsjewistische Activiteit in Engeland.

Op de vergadering der Primrose League, in Caxton Hall, Westminster, gehouden, verklaarde de Engelsche minister van Binnenlandsche Zaken, Sir Joynton Hicks, in verband met de toenemende algemeene onrust over de activiteit van bolsjewistische agenten, dat hem den laatsten tijd herhaaldelijk gevraagd is, wat de regering daartegen denkt te doen, ten einde dit gevaar buiten het land te houden. Hij zeide, dat zijn werk evenwel, om effectief te zijn, voorloopig nog geheim moet worden gehouden.

(De Primrose League beoogt, gelijk bekend, de verspreiding der conservatieve beginselen onder de Engelsche democratie. De Primrose of stengellooze sleutelbloem is onafschiedelijk verbonden aan den naam van Lord Beaconsfield (Disraeli), die aan deze bloem boven alle andere de voorkeur gaf. Na zijn overlijden 19 April 1881, zond koningin Victoria een krans van zijn geliefde bloemen en op den dag van de onthulling van zijn standbeeld droegen alle conservatieve Lagerhuisleden een prima.

De Primrose League werd naderhand gesticht door lady Randolph Churchill en was gedeeltelijk een navolging van de Orange Society in Ierland. Hare leden namen het werk der betaalde propagandisten voor een goed deel over.

Lord Salisbury is thans een der grootmeesters van deze orde, welke reeds in 1910 over de 2 miljoen leden telde.

Tegen de Italiaansche Revolutionairen.

De *Epoca* te Rome meldt: De politie heeft verscheidene huiszoekingen verricht in revolutionnaire kringen, talrijke belangrijke documenten ontdokt en eenige personen gearresteerd.

Voorts heeft de politie twee vrachtwagens in beslag genomen, welke volgeladen waren met bolsjewistische en anarchistische vlugschriften.

Streng Drankverbod in Indiana.

De strengste wet, tot dusver in Amerikaanse staten uitgevaardigd voor toepassing van de prohibitie, is in Indiana in werking getreden, waar de Ku Klux Klan den meesten invloed uitoefent.

Volgens de nieuwe wet zal het bezit van flesschen, welke naar sterken drank rieken, of het feit, dat ambtenaren in een winkel sterken drank ruiken, voldoende bewijs zijn voor eene overtreding van het drankverbod.

De nieuwe wet bedreigt het koopen, ontvangen, bezitten, vervoeren, verkoopen en fabriceren van verboden sterke dranken met gevangenisstraf van 30 dagen tot 6 maanden plus een boete van 100—500 dollar. Dezelfde straf kan worden opgelegd aan iemand, die dronken een auto bestuurt. De wet stelt voorts een straf van 1—2 jaar gevangenis plus een maximumboete van 1000 dollar op het vervoeren van sterke drank per as, en op het onwettig bezitten van een distilleerketel 1—5 jaar gevangenisstraf mitgeaders een boete.

De staats- en federale ambtenaren van Indiana hebben verklaard, dat zij de nieuwe wet streng zullen toepassen.

Tragisch Vliegongeluk.

Een jachtvliegtuig van het Belgische leger heeft boven Hasselt vuur gevat en is te pletter gevallen op slechts een honderd meters afstand van de plaats, waar de moeder van den piloot, den 23-jarigen sergeant Holm, woont.

Het was de broeder van den totaal verbranden loods, die het eerst op de plaats van het ongeval verscheen.

Sommige gevallen zijn vermakkelijk genoeg. Eén jongen haalde een paard uit een stal, en trachtte het op straat te verkoopen voor zeven shillings en sixpence. Hij bekende zijn wandaad met de grootste onbevangenheid.

De moeders van Shoreditch hebben alle vertrouwen in Mr. Clarke Hall's vaderlijke belangstelling voor hun spruiten. Zoo'n Londensche politie-magistraat in een volksbuurt is veelal bekend als de wijze vader, tot wien men zich wendt in alle denkbare moeilijkheden. Dat geldt niet alleen voor de kinderen maar ook (en vooral niet minder) voor alle huwelijks-troebelen.

Concurrentie in damesmodes.

De Drapers' Chamber of Trade te Londen heeft geprotesteerd tegen een vorm van Fransche concurrentie, die haars inziens „unfair” is.

Fransche mode-specialisten huren appartementen in Londensche hotels en verkoopen hun kostelijke robes aan het beste publiek in Mayfair. Erger nog: zij gaan, op uitnodiging van sommige dames, naar privé-woningen. Daar geven zij een vollediing „dress-show” ten beste voor de gastvrouw en haar vrienden, die gretig koopen. De Londensche Drapers' Chamber vindt dit unfair, omdat haar Fransche concurrenten bij dit zakendoen geen huur, belasting, loonen, verlichting, verwarming en reclame behoeven te betalen — zoals zij. Er komen zelfs geen reclame-kosten op, want (volgens de „Daily Chronicle”) gaat alles „in het geheim”.

Waarom het geheim zou moeten wezen, is niet duidelijk, en waarom het unfair zou zijn evenmin. Engelsche heeren-kleermakers, die naar Amsterdam trekken, huren daar hotelkamers en doen precies hetzelfde. Vermoedelijk passen zij het systeem te Parijs ook toe. Is dat ook „in het geheim”?

Een Moord in Eridge Park.

Groote opschuddingsgevekt door een afschuwelijken moord die in het kasteelpark van Lord Henry Nevill, nabij Crowborough op het tienjarige meisje Joan Annetts is gepleegd. Vooral omdat eerder reeds twee andere kindermoorden nog onopgehelderd zijn gebleven. Van den eersten werd (in Februari 1924) de twaalfjarige Vera Hoad te Chichester het slachtoffer. De tweede werd in Januari j.l. gepleegd op de twaalfjarige Nellie Clarke te Birkenhead (nabij Liverpool). In alle drie gevallen werd ontzettende geweldpleging toegepast, zodat men allicht tot de gevolgtrekking zou komen, dat alle drie moorden het werk van dezelfde dader waren. In dit laatste geval was het lijke evenwel — in tegenstelling met de beide vorige moorden — niet geschoonden. De publieke opinie is geneigd om te veronderstellen dat de daad door een krankzinnige is bedreven.

Het blijkt, dat de politie een nieuwe „clue” heeft ontdokt, die van belang zou kunnen zijn. Scotland Yard heeft een chemisch onderzoek laten instellen op een paar schoenen van zware spijkers voorzien. Deze schoenen passen in de voetsporen, die nabij het toneel van een moord ontdokt zijn. Er komen donkere vlekken op voor, en als het chemische onderzoek mocht aantoonen, dat dit bloedvlekken zijn, zal een man gearresteerd worden die onmiddellijk na den moord reeds door inspecteur Edwards (uit Crowborough), in scherp verhoor werd genomen.

Onder leiding van Chief-Inspector Nicholls en Detective-Sergeant Clark, zijn meer dan een dozijn detectives van „de Yard” met het onderzoek bezig.

Ook wordt er nog gezocht naar een landlooper, die in dezelfde buurt plotseeling op twee jonge kinderen en hun gouvernante toetrad, en de laatste een bos viooltjes ontrukte. Men heeft dit in verband gebracht met het feit, dat bij het lijke van de vermoorde Joan Annet ook een bos bloemen werd gevonden. Misschien klinkt dit wel wat teveel als een Sherlock Holmes-deductie, maar de politie laat natuurlijk geen enkele kans ontlopen.

Ten de landlooper haar de bloemen ontrukte begon de gouvernante, een zekere Miss Miller, dadelijk te gillen en om hulp te roepen, waarop de aanrander het op een loopen zette en in 't bosch verdween. Sindsdien heeft men te East Grinstead een landlooper gearresteerd, maar Miss Miller verklaarde, dat het de verkeerde was. Hij is dus weer losgelaten.

De detectives Nicholls en Clark hebben ook een onderzoek in detail ingesteld naar niet minder dan twaalf pogingen tot aanranding van vrouwen, in den loop der laatste maand nabij Crowborough gepleegd. Het is evenwel gebleken dat zij geen van alle in enig verband tot den moord staan.

Het wapen, waarmee de moord is gepleegd, is nog niet gevonden. Wel is een ijzeren spij van een hek ontdokt, waaraan een paar haren kleefden en die eveneens bloedvlekken scheen te vertoonen, maar de doodelijke wond is ongetwijfeld met een mes toegebracht. Intusschen wordt de spij ook chemisch onderzocht; waarschijnlijk is zij gebruikt om het meisje door een slag te verdooven.

Later meldde men:

De politie meent thans een nieuw spoor te hebben gevonden in zake deu moord op de 10-jarige Joan Annetts in het park van het kasteel Eridge nabij Crowborough. Maandagavond laat heeft zij George Jeffrey gearresteerd, een 15-jarigen tuinmansjongen, werkzaam in een der tuinen in de nabijheid. Zijn ouders wonen in het poortwachtershuis van Eridge Green Lodge. Hij is een lange, uitgegroeide jongen, bleek en met een zwak uiterlijk. Zijn aanhouding geschiedde kort na de aankomst van Scotland Yard. Toen n. l. Chief Constable Wensley in den laten namiddag te Crowborough aankam had hij terstond een conferentie met de plaatselijke detectives. Tijdens deze langdurige bespreking verliet George Jeffrey het ouderlijk huis en zwierf in de buurt rond, steeds gevolgd door den bij de kasteelpoort op post staanden politiedienaar. Kort daarop kwam de politieauto ter plaats en de jongen werd naar het politiebureau gereden.

Voorloopig wordt hij, onder verdenking van moord met voorbedachten rade in verzekerde bewaring gehouden. Men wacht thans het resultaat van het onderzoek der gevonden kleedingstukken af.

Inmiddels worden de nasporingen ook in andere richtingen ijverig voortgezet.

VAN ALLES WAT.

Het kankervraagstuk.

De Hygiëne-commissie van den Volkenbond heeft eenigen tijd geleden een speciale commissie ingesteld, onder presidium van Sir George Buchanan, voor de bestudeering van den kanker.

Tot nu toe heeft die commissie zich niet beziggehouden met de bestudeering van deze ziekte in het algemeen, doch slechts één probleem van het kankervraagstuk in studie genomen. Het betreft het sterftepercentage, en in het bijzonder de sterftecijfers in verband met enkele bepaalde kankeroorzaken. De commissie heeft geconstateerd, dat de sterfte van patienten, die aan borst- of baarmoederkanker lijden, in Engeland veel grooter is dan in Nederland. Tusschen die beide landen in staat Italië. Aangezien kanker een zeer bijzonder ziekte is, die niet merkbaar wordt beïnvloed door algemeene gezondheids- of preventieve maatregelen en die evenmin beheerscht kan worden door het gebruik van bepaalde voorbehoedsmiddelen, zooals siera, moet bij de opsporing der sterfte-oorzaken heel anders te werk worden gegaan dan bij ziekten zoals typhus en longontsteking. Weinig resultaat is ook te verwachten van een bijkomst van medische en statistische deskundigen. De commissie is daarom uitgegaan van allerlei veronderstellingen, die één voor één zijn nagegaan en of zijn verworpen of voor nader onderzoek zijn aangehouden. Moeilijkheden hebben zich vooral voorgedaan bij de vergelijking der sterftecijfers in de verschillende landen. Zoo hangt b.v. veel af van de wijze waarop kankersterftegevallen worden opgeteekend. De commissie is er daarom allereerst op uit geweest vast te stellen, dat haar onderzoek op betrouwbare cijfers gebaseerd was. Daarna zijn de landen één voor één met elkaar vergeleken met de klimatologische omstandigheden betreft. Kanker is een

ziekte, die vooral bij personen van middelbaren en hooger leeftijd voorkomt. De commissie heeft daarom getracht de relatieve aantallen oudere personen na te gaan, die in de verschillende landen door kanker bedreigd worden. Onderzocht is voorts of er belangrijke verschillen zijn waar te nemen bij de betrokken volken wat de vruchtbaarheid betreft of in de wijze waarop de kinderen worden groot gebracht en gevoed. Ook is nagegaan of in het ene land mogelijk meer gebruik wordt gemaakt van goede medische behandeling bij het begin van de ziekte dan in het andere.

De commissie is na een diepgaand onderzoek tot de conclusie gekomen, dat dit niet het geval is en dat zowel in Engeland en Nederland als in Italië, de vrouwen in het eerste stadium van de ziekte, wanneer de meeste kans bestaat op genezing langs operatieve weg, nalaten zich onder deskundige behandeling te stellen.

De commissie zet thans haar onderzoek voort en gaat na of wellicht het aantal kankergevallen in de verschillende landen niet veel verschilt, maar wel de ernst van de ziekte. In dit verband zal een studie worden gemaakt van zekere streken, waar menschen van verschillende beschaaftde rassen te zamen wonen onder omstandigheden, die overigens geheel dezelfde zijn. De publieke gezondheidsdienst der Verenigde Staten heeft voor dit onderzoek zijn medewerking toegezegd. Als gevolg daarvan zullen enquêtes worden gehouden in de groote Amerikaanse steden, die een gemengde bevolking hebben. Een soortgelijk onderzoek heeft reeds plaats in sommige deelen van Zwitserland, waar de bevolking tot verschillende rassen behoort.

De stofwisseling van beenderen.

Het leven onzer beenderen onttrekt zich in bijna elk opzicht aan het recht-

Ik geeft de Drapers' Chambers niet de minste kans met haar protest, zegt de Londensche correspondent van de *Tel.* Laat zij liever proberen om haar leden naar Parijs te laten gaan, om 'daar de Francaises tot het koopen van Engelsche robes te verlokken. Als het lukt, zijn zij quite met de Fransche concurrentie. Als het niet lukt... wel, wiens schuld dat is dan?

Een toneelstuk van Mussolini.

Mussolini vindt bij al zijn overstelpende staatsbezigheden blijkbaar nog den tijd zich aan zijn oude liefde, de literatuur te wijden. Naast den roman, door Mussolini gepubliceerd, zal eerlang een toneelwerk van den Duce verschijnen, waarvan hij de opvoering aan de Italiaansch-Amerikaansche actrice Maria Barzi heeft toevertrouwd. In een interview met de *Nazione* te Florence, verklaarde de actrice, dat Mussolini haar eenigen tijd geleden voor zijn plannen voor dit stuk heeft gesproken, waarvan de titel is „Signori, s'incomincia”. „Mijne heeren, wij beginnen.” De eerste acte werd reeds 15 jaar geleden voltooid, de tweede acte is thans gereed, en de derde zal, naar Mussolini beloofd heeft, tijdig voltooid zijn om de opvoering in Amerika in Juni a.s. mogelijk te maken. In het stuk wordt een liefdes-geschiedenis ontwikkeld van trekkende zigeuner-muzikanten, waarbij de instrumenten, die dezen bespelen, gekozen zijn in overeenstemming met het karakter der verschillende personen.

Mary Mc Swiney dreigt met hongerstaking.

De bekende Iersche republikeinse Mary Mc Swiney, die op het oogmerk in Amerika lezingen houdt, heeft verklaard, in hongerstaking te gaan, wanneer de autoriteiten een vervolging tegen haar instellen wegens het feit dat zij zonder paspoort de V.S. is binnengekomen.

HOLLANDIA-MELK

VOOR ALLE DOELEINDEN

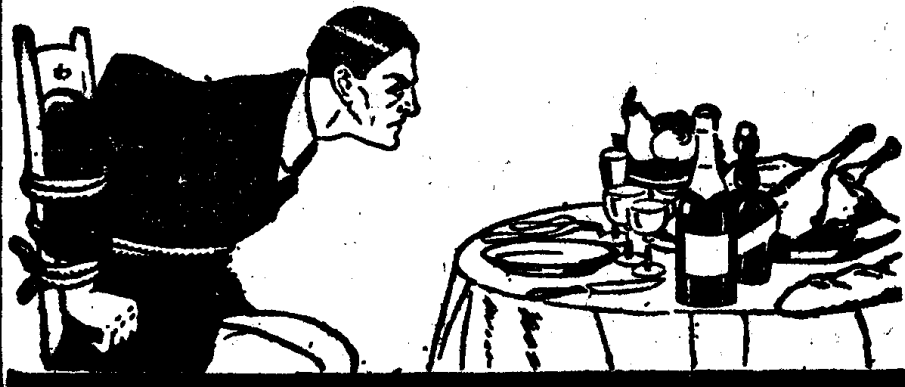
Gesteriliseerd (Natura)
vervangt verse Koemelk,
is dus de aangewezen
— DRINKMELK —

Gecondenseerd Ongesuikerd
geeft met 2 à 3 deelen water
verdund een uitstekende
melk voor
— TAFELGEBRUIK —

Gecondenseerd gesuikerd
kan in alle omstandigheden
de verse Koemelk vervan-
gen en is van hygienische
zijde beschouwd in vele
gevallen verre te verkiezen.
Als kindervoedsel wordt
zij bijna algemeen door
geneesheeren aanbevolen.

Evaporated Dijkoland Melk
is gesteriliseerde ongesuiker-
de melk, welke door toevoe-
ging van één deel water een
volle roomrijke natura
melk levert
De voordeeligste in
het gebruik

1021

Stelt U Uw toestand voor wanneer, zoals de koning der le-
den Tantalus, U door een aanhoudenden honger en dorst
wordt, terwijl voor U een tafel gedekt staat met het
beste delicate voedsel en wijnen welke U niet kunt bereiken.
Menigeen is een dagelijkse prooi aan een dergelijke marte-
ling, want ze zijn nooit in staat om de natuurlijke vraag voor
voedsel te voldoen omdat, indien zij zulks doen, zij zullen lijden
de

Martelingen van Slechte Spijvertering.
Iedere maaltijd, hoe klein en eenvoudig ook, wordt door
ke onderlijfsche pijnen, zurigheid, wanderigheid, gallige hoofd-
pijnen en andere smartelijke kenteekenen gevolgd. Een slachtoffer
aan een chronische slechte spijvertering heeft een leven van
ortdurende ellende en neerslachtigheid.

Voor meer dan een derde eeuw zijn Dr. Williams Pink Pillen
wereld bekend middel geweest voor hun waarde als een

Versterkend Middel voor Kwalen door Spijvertering.
Zij versterken den maag in een minimum van tijd, bevo-
ren de stroom van de spijsverterende vochten, wakkeren de
stuit aan, bouwen het geheele systeem op door huane directe
rechapende handeling op het bloed en de zenuwen. Wanneer
een lijder is van slechte spijsvertering of nerveuse dyspepsia,
beoort U den Dr. Williams Pink Pillen (Pillules Pink pour
Monsieur Pales du Dr. Williams) zonder ophoud; zij zullen
beslist goed doen. Van apothekers overal te bekomen à f 2,—
flesch, f 11,— voor 6 flesschen.

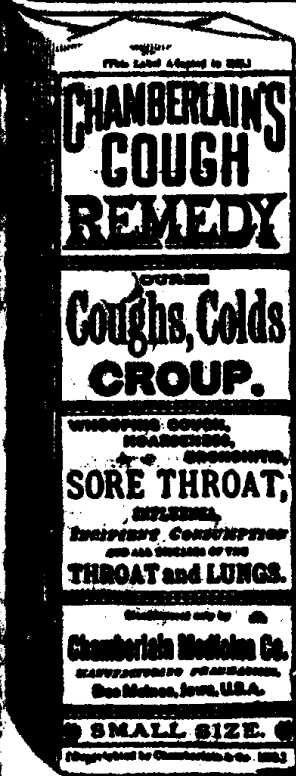
The Dr. Williams (Medicine Co.,
Singapore.
Hoofdkantoor voor Engelsch- en Ned. Indië
Doch denk aan niets anders dan even zoo goed als
DR. WILLIAMS' PINK PILLEN.

7-1

MAISON KEASBERRY

Embang Kenongo 37 — SOERABAJA — Tel. 1237 Zuid.
HEEFT ONTVANGEN NIEUWE MODELLEN GE-
KLEEDDE HOEDEN, ALSMEDE ZEER VOORDEE-
LIGE AUTOHOEDEN, VEEREN, GARNITUREN,
BLOEMEN ENZ. ENZ.
ZIJDEN AVONDTOLLETTEN à f 35.— ATELIER
VOOR 'T MAKEN EN VERMAKEN VAN HOEDEN
EN JAPONNEN. 761 c e

PARTICULIERE INLICHTINGENDIENST
ALLEMSKADE 13 SOERABAJA
Telefoon 2221 N. en 2222 N. Na kantoor-tijd 1900 Z.
Actoren en Agentschappen in Ned.-Indië en het Buitenland.
Handels en privé-informaties.
Adviezen Onderzoekingen 212 c
Strikte confidentieele behandeling van alle zaken.

Chamberlain's
middel tegen hoesten.

Geneest hoest, kouwattig,
kroep, keelpijn, heescheheid,
bronchitis, kinkhoest en alle
keelziekten,

Overal verkrijgbaar
RATHKAMP & Co,
Verkoop en Gros. 501 e

CHAMPION BOUGIES

zijn standaard uitrustingen op 49
Europeesche wagens en Machines.

Waaronder de hier in Indie bekende:
Belgische
Ninerva en F.N. (Farigie National).
FRANSCHÉ

Bugattie, Aries, Unic, Citroen, Talbot,
Voisin, De Dion Bouton, Peugeot, Mors,
Lorraine Dietrich.

ENGELSCHÉ

Aus in, Leyland, Willys Overland Cross-
ley, Talbot Darrague Roll's Royce.

ITALIAANSCHÉ

Itala, Fiat, Isotta Fraschini, Alfa Romeo,
Ansaldo.

OVERAL VERKRIJGBAAR

Importeurs: **LOE TIONG YAN**

PASSAR BESAR 39
SOURABAYA.

270 a e

HOLLANDSCHE VLEESCHHOUWERIJ
VAN DEVENTERLAAN 63 TELEFOON 2183 ZUID

Versch rund- kalfs- en varkensvleesch
Steeds voorradig

Aanbevelend,
J. W. KUIPER.

1025 b f

ORANJE HOTEL

Zondag 7 Juni 1925

DINER DANSANT

Reserveert Uwe tafeltjes.

513

ONDER DE BETERE AUTO'S IS

HET MEEST GEWILD!!
F 6700.— (MET DIX WIELEN)
6900.— (MET DRAADWIELEN)
FUCHS & RENS
SOERABAJA. 1014 b e

KUNSTZAAL

Toendjoengan 29.

Biedt aan:

Artistieke Cadeaux

in prijzen vanaf f 7.50

Steeds in voorraad wierook-
branders en de echte Jap:
wierook.

395

Toko H. MACHALIE

GENTENG SIMPANG DOEDEN 3 SOERABAJA
Fabriek van Linnen Linnen en Duitse
VERKRIJGBAAR DOEDENPOTEN. ADRES.

Prijzen voor Groot Linnen en Duitse
gelo streepen, met haken knopen, met
wit bultak, 15 cm, dikte, rol-besluitingen met
roestmat.

No. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153. 1154. 1155. 1156. 1157. 1158. 1159. 1160. 1161. 1162. 1163. 1164. 1165. 1166. 1167. 1168. 1169. 1170. 1171. 1172. 1173. 1174. 1175. 1176. 1177. 1178. 1179. 1180. 1181. 1182. 1183. 1184. 1185. 1186. 1187. 1188. 1189. 1190. 1191. 1192. 1193. 1194. 1195. 1196. 1197. 1198. 1199. 1200. 1201. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1212. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1219. 1220. 1221. 1222. 1223. 1224. 1225. 1226. 1227. 1228. 1229. 1230. 1231. 1232. 1233. 1234. 1235. 1236. 1237. 1238. 1239. 1240. 1241. 1242. 1243. 1244. 1245. 1246. 1247. 1248. 1249. 1250. 1251. 1252. 1253. 1254. 1255. 1256. 1257. 1258. 1259. 1260. 1261. 1262. 1263. 1264. 1265. 1266. 1267. 1268. 1269. 1270. 1271. 1272. 1273. 1274. 1275. 1276. 1277. 1278. 1279. 1280. 1281. 1282. 1283. 1284. 1285. 1286. 1287. 1288. 1289. 1290. 1291. 1292. 1293. 1294. 1295. 1296. 1297. 1298. 1299. 1300. 1301. 1302. 1303. 1304. 1305. 1306. 1307. 1308. 1309. 1310. 1311. 1312. 1313. 1314. 1315. 1316. 1317. 1318. 1319. 1320. 1321. 1322. 1323. 1324. 1325. 1326. 1327. 1328. 1329. 1330. 1331. 1332. 1333. 1334. 1335. 1336. 1337. 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343. 1344. 1345. 1346. 1347. 1348. 1349. 1350. 1351. 1352. 1353. 1354. 1355. 1356. 1357. 1358. 1359. 1360. 1361. 1362. 1363. 1364. 1365. 1366. 1367. 1368. 1369. 1370. 1371. 1372. 1373. 1374. 1375. 1376. 1377. 1378. 1379. 1380. 1381. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1387. 1388. 1389. 1390. 1391. 1392. 1393. 1394. 1395. 1396. 1397. 1398. 1399. 1400. 1401. 1402. 1403. 1404. 1405. 1406. 1407. 1408. 1409. 1410. 1411. 1412. 1413. 1414. 1415. 1416. 1417. 1418. 1419. 1420. 1421. 1422. 1423. 1424. 1425. 1426. 1427. 1428. 1429. 1430. 1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450. 1451. 1452. 1453. 1454. 1455. 1456. 1457. 1458. 1459. 1460. 1461. 1462. 1463. 1464. 1465. 1466. 1467. 1468. 1469. 1470. 1471. 1472. 1473. 1474. 1475. 1476. 1477. 1478. 1479. 1480. 1481. 1482. 1483. 1484. 1485. 1486. 1487. 1488. 1489. 1490. 1491. 1492. 1493. 1494. 1495. 1496. 1497. 1498. 1499. 1500. 1501. 1502. 1503. 1504. 1505. 1506. 1507. 1508. 1509. 1510. 1511. 1512. 1513. 1514. 1515. 1516. 1517. 1518. 1519. 1520. 1521. 1522. 1523. 1524. 1525. 1526. 1527. 1528. 1529. 1530. 1531. 1532. 1533. 1534. 1535. 1536. 1537. 1538. 1539. 1540. 1541. 1542. 1543. 1544. 1545. 1546. 1547. 1548. 1549. 1550. 1551. 1552. 1553. 1554. 1555. 1556. 1557. 1558. 1559. 1560. 1561. 1562. 1563. 1564. 1565. 1566. 1567. 1568. 1569. 1570. 1571. 1572. 1573. 1574. 1575. 1576. 1577. 1578. 1579. 1580. 1581. 1582. 1583. 1584. 1585. 1586. 1587. 1588. 1589. 1590. 1591. 1592. 1593. 1594. 1595. 1596. 1597. 1598. 1599. 1600. 1601. 1602. 1603. 1604. 1605. 1606. 1607. 1608. 1609. 1610. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1

HET BINNENHUIS
J.W.P. v.d. HEYDEN
 EMBONG MALANG 13 Telefoon 4176 Zuid
SOERABAIA.

Wij ontvingen heden een prachtzending **BILJART-LAKEN, PRIMA KWALITEIT**, Vraag prijsopgaaf voor het opnieuw bespannen van biljarts, hetgeen geschiedt door speciaal daartoe opgeleide biljartmonteurs.

Een groot succes hebben wij met onze dubbelgeweven **RIPSSTOFFEN IN DE KLEUREN PAARSCH, GROEN, ROOD, BLAUW en BEIGE.**

Deze stoffen opgewerkt met een passende gobelin, waaraan touwfranje, maken elk stel gordynen tot een compleet en smaakvol geheel **BEZOEK ONZE MEUBEL-MODELKAMERS**, waarachter ook onze werkplaatsen gelegen zijn en voor ieder te bezichtigen.

Ex Meubel Architect van de
 1038 e Hs. Vg. ONDERLING BELANG.

LOTERIJ JAARMARKT
 Hoofdprijs F 50.000.— Per Lot F 5.50
 TREKKING 11 OCTOBER a.s.

JAARBEURS f 20.000 (Verbetering lot Blinden in Indie)
 Hoofdprijs f 100.000 Per lot f 11.—
 Per lot f 2.75 Trekking 22 December a.s.

Porti f 35 ct. Rembours f 75 ct.
 Bestel nog vandaag Uwe loten bij:

LIEM TJOE BO KALIONDO-2 SOERABAIA
LIEM TJONG HAY SAMBONGAN 47 SOERABAIA

851 BE

MAISON ÉLÉGANTE
 TOENDJOENGAN 55, BIJ SIMPANGPLEIN

BERICHT ONTVANGST
ZIJDEN CASAQUE JAPONNEN
 in de nieuwe stoffen:

Toile de soie imprimé
 Crêpe de chine imprimé
 Crêpe georgette imprimé
CRÊPE EN VOILE
CASAQUE JAPONNEN 1050 e
 BUITENGEWONE KEURCOLLECTIE.

Zoo juist ontvangen „De NIEUWSTE FOX-TROT STUKKEN“
 Voor piano en zang a f 1.— per stuk.

„JUNE NIGHT“ „RED HOT MAMMA“
 „ME - OW“ „THERE'S YES: YES: IN YOUR EYES“
 „OGO - POGO“ „IT HAD TO BE YOU“
 „CHILI BOM BOM“ „THE WALTZ OF LONG AGO“ (WALTZ)

ETC. ETC.

MUZIEKHANDEL „GLORIA“
 Pasar Besar 10, Tel. 2343 Z. 428 e Soerabaia

Verlangt uitsluitend
TJAP BOLA
 bij langanan,
 Restaurant en Soos.

N. V. MINERAALWATERFABRIEK
HELLFACH & Co.
 SOERABAIA. 1000 e

Natuurgeneeswijze.
 Wij gaven steeds den voorkeur aan kruiden-behandeling, zijnde de **NATUURLIJKE geneeswijze** voor alle mogelijke ziekten als:

Aambeien (haemorrhoiden), Impotentie, Bronchitis, Syphilis, Asthma, Suikerziekte, Tuberculose, Gonorrhoe, Verlamming, Waterzucht, Breuk, Polluties, Interne ziekten, Vergrooting van lever en mild, Vrouwen en kinderziekten, etc. zonder operatie.

Kan ook ten allen tijde persoonlijk worden ontboden.

TABIB Abdulhamid Tjeragdin
 KRANGGAN 18 Telf. 1549 Zuid SOERABAIA.

899 a e

ILFORD
PLATEN
 Extra rapid, monarch Screened
 Chromatic

VAN WINGEN
 Pasar Besar 46
 1019 b f

Onze
GLANSVERF No. 1
 à f 1.30 per Kg. in blikken van 10 Kg.
 — is een goede verf voor —

BINNEN en BUITENWERK
 Verlangt men zeer fraai en sterk werk, dan bevelen wij onze
LAKVERF „RENJOLIN“
 aan.

Wit, in blikken van 10 Kg. f 2.— per Kg.
 Vraagt onze prijscourant om **HANDELEI-DING VOOR SCHILDERWERK**, welke
 a a **GRATIES** verkrijgbaar zijn a a

REGNAULT'S VERFFABRIEKEN
SOERABAIA.
 701-2

DAMES!!!
 Voor Moderne Haarwerk.
 Permanent Wave
 Schoonheids Massage
 Kappen en Haarknippen
HEEREN!!! Moderne Salon
 voor Haarknippen
 en Scheeren: enz. enz.
 is het adres

N. V. Salon de Coiffure „Parisien“
 Passar Besar 20.
 Schuin tegenover toko Krapp naast
 Himahuis Telefoon 400 Z.
 Beheerders:
HENRI KOCKR
I. W. ARROX
 593 d

JUVALUPIN
 hoestdrank
RESIDENTIE - APOTHEEK
SIMPANG 16.
 670 act

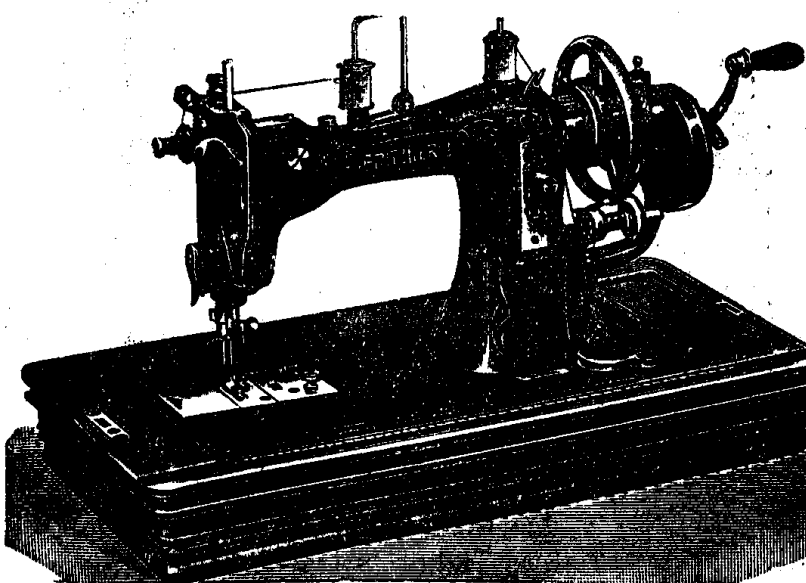
TOKO H. CHASSAN
 SOERABAIA
 v/o. Meubelfabriek Seng Hie & Co.
 IJzeren Ledikanten (zwart en gele streep-
 compleet met Bultzak, (dikte 15 c. m.
 Rol-Hoofdkussens Rottanmat en Ko-
 peren Knoppen. Eerste Kwaliteit.

No. 1 br. 190 lengte 230 hg. 242 cm. f 185.—
 No. 2 „ 164 „ 220 „ 232 „ 70.—
 No. 3 „ 133 „ 200 „ 222 „ 54.—
 No. 4 „ 103 „ 200 „ 222 „ 42.—
 No. 5 „ 100 „ 163 met hekwerk „ 42.—
 No. 6 „ 85 „ 132 „ 18 „ 38.—
 Extra onkosten per Ledikant wit
 geverfd f 3.—

Prijzen van bultzak met rottan met voor
 Ledikant.

No. 12 Bultzak 4 bantals, 2 goelings f 50.—
 No. 21 „ 4 „ 2 „ „ 40.—
 No. 31 „ 2 „ 1 „ „ 30.—
 No. 41 „ 2 „ 1 „ „ 27.—
 No. 51 „ 2 „ 1 „ „ 20.—
 No. 61 „ 2 „ 1 „ „ 18.—
 No. 61 „ 2 „ 1 „ „ 18.—
 Emballage en koelidoon elk bed f 4.—
 Prijzen uitsluitend a Contant of onder
 rembours.

504

VERTEGENWOORDIGING
DUITSCH NAAMACHINEFABRIEKEN
 TEL. 3694 Z. — PENELEH 72 — TEL. 3694 Z.
 Geopend van 8 tot 5 uur.
 891e

Toko JAP TIANG TJO
JUWELIER
 PASSER-BESAR 14 SOERABAIA.
 A (1/2 Toko KRAPP) A

Pas Ontpakt:
JAARKLOKKEN.
 Alpacca en Zilveren sigarettenkokers, Zilveren
 portretlijsten. 595 a

HET GOEDKOOPSTE
 adres voor
HEEREN en JONGEHEEREN KLEEDING
 is bij
J. A. W. VEELINGS
 Oendaan Tailleur Telf. 1984 Z.
WITTE DRILL PAKKEN VANAF f 75.— (6 STEL)
VRAAGT STALEN.

Voor H. H. buiten Soerabaia is toezending van gesloten
 pak voldoende, voor elk aan te maken costume.
 300 f

The Gramophone Cy.
His Master's Voice
SOERABAIA Gemblongan 38
 Telefoon 1251 Z.

25 c.M. - DANSRECORDS - F 2.75

Horsey keep your tail up-Say it with a ukulele
 Shanghai lullaby-When it's night time in Italy
 Honolulu blues-Sitting in a corner-I love me
 Felix kept on walking **Swingin Down The Lane**
 Oom pah-Let's go to Wembley-Linger a while

Kicky koo kicky koo Im hotel zur nachtigall Leave me with a smile My sweetie went away Swingin down the lane When hearts are young Caroline in the morning When shall we meet again My sunny tennessee Are you playing fair Tut ank hamen fox Rio nights	Jazz me blue Now and then Bluin the blues Oakeigh quick Electric girl Tango caprioso Jazz bandette If winter comes Oh, Harold Teddy bear blues Sweet India home Carolina mammy	Fate Night Night Taxi Zenda Sheba Suez Blue Wanna Mimi Cherie Sudan Gyptia	Barney google Mangheta Nuthin' but Runnin' wild Song of India Batavia fox Lovable eyes To morrow Kentucky baby Hot lips blues The sheik Wabash blues	A kiss in the dark To morrow morning Swanee river moon Birds of a feather Ragging the scales When buddah smiles Why dear? Yellow dogs blues Young man's fancy Ich bleib dir treu Say it while dancing The lady of the rose
---	---	--	---	---

OH, BY JINGO RIVERSIDE BELLS MERRY WHIRL THE CANARY HOP THE MOONLIGHT SAND DUNES KISSING TIME	WYOMING REVIEWS AVALON MYSTERY SEDUCTION	DREAMING IRENE EXTASY BY ROCK PAQUITA	AUTUMN VOICES ESTUDIANTINE THE BOSTON EL RELICARIO BARCAROLLE MALOMBRA HORS D'OEUVRE
---	--	---	--

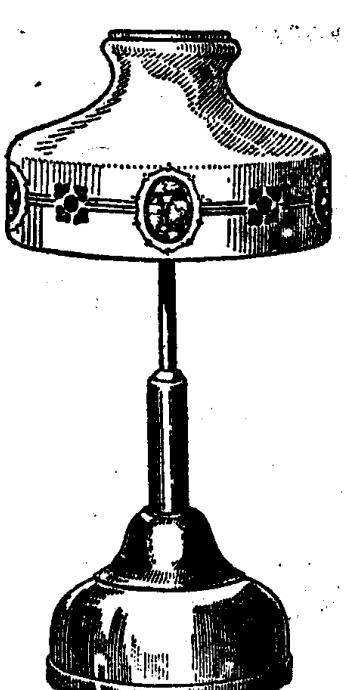
UNDERNEATH THE STARS
PUSSYFOOT PARADE
CHOCOLATE SOLDIERS

VIEN PRES DE MOI
PICKANINNY DREAMS
GRIEVING FOR YOU

I'M CHASING RAINBOWS
IN THE SHADOWS
A DREAM OF DELIGHT

30 c. M. DANSRECORDS F 4.15

Vraagt onze Nieuwste Catalogus van Gramophones en Platen
 1039 e

VOOR DE SCHRIJFTAFEL
 produceert de Nulite No. 10 Tafellamp een
 houder en daarbij voor de oog en sange-
 namer licht dan elke andere lamp.
 Zij is onmisbaar voor hen die avondwerk
 onder de meest gunstige omstandigheden
 willen verrichten.

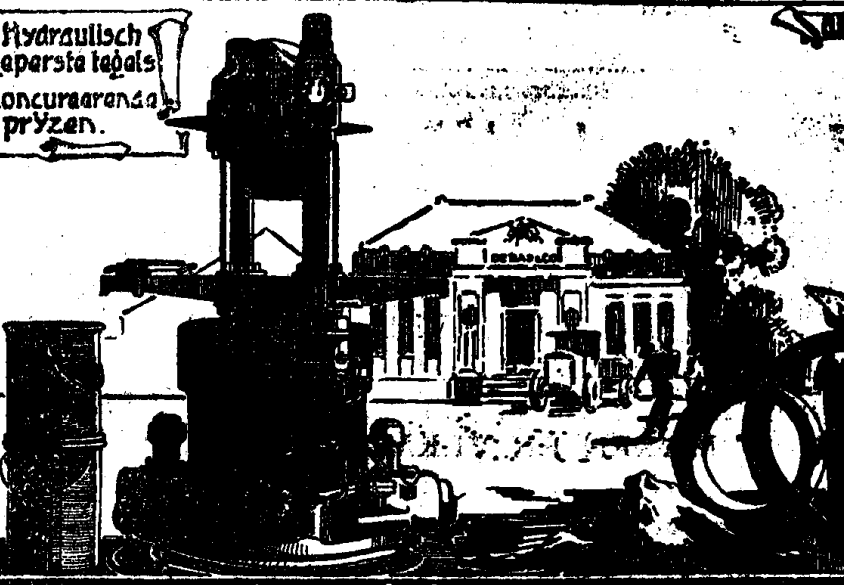
Nulite No. 10 Tafellamp
 Weinig Gedagprijd
COMPL. MET WITTE KAP. F 22.50
COMPL. MET BEDEC. KAP. F 24.—

GEILLUSTREERDE BESCHRIJVENDE
 PRIJSCOURANT GRATIS OP AANVRAAG
 IMPORTEURS
Firma JOSEPH RUTE
SOERABAIA.

N. V. Soerabaia Veem.
SOERABAIA.

Opslag en Bewaarneming van Goederen en Producten
 tegen beleenbare cedullen aan toonder of opslag-
 bewijzen op naam.
 Afscheep met eigen Prauwvloot.
 Inklaring en Expeditie van Koopmansgoederen.
 Laden en lossen van schepen aan eigen kade.
 Stuwadoren van schepen.
 Brand- & Zeeverzekeringen.

EXPLOITATIE VAN RUIME PAKHUIZEN VOOR ALLE DOELEINDEN.
 870

Hydraulisch gepaste tegels
 Concurrentieprijs.

Tegel- en Betonfabriek
DE BAS & CO darts
 Soerabaia

**BEELD & STEENHOUWERIJ; PARK - TUIN- & GRAF-
 NUMENTEN; GRAFZERKEN, TERRAZZO-MARBLON-CEME-
 ZUURVASTE- & BETONTEGELS, BETONBUIZEN, BETONRO-
 TERS; BRIJZE-WITTE- & VUURVASTE CEMENT; MAR-**
 enz. enz. 94

Stoomvaart-Maatschappijen
„Nederland“ en „Rotterdamsche Lloyd“
 Eerstvolgende afvaarten van BATAVIA via SUEZ naar HOLLAND
 (Wijziging in Vaarbeurten en Afvaartdata voorbehoeder)

S. M. „Nederland“	„Rotterdamsche Lloyd“
via Singapore, Belawan, Sabang, Colombo, (facultatief), Genua, Algiers, Southampton naar Amsterdam.	via Singapore, Belawan, Sabang, Colombo (facultatief), Marseille, Tanger, Southampton naar Rott.
17 Juni s.s. „Prinses Juliana“	10 Juni s.s. „Tjerimal“
29 „ „ „Radja“	24 „ „ „Kawi“
1 Juli „ „ „Rembrandt“	8 Juli „ „ „Patricia“
15 „ „ „Johan de Witt“	22 „ „ „Tambora“
29 „ „ „Kon. der Nederl.“	5 Aug. „ „ „Slamat“
12 Aug. „ „ „Jan Pzn. Coen“	19 „ „ „Rindjam“
26 „ „ „Grotius“	2 Sept. „ „ „Tabanan“
9 Sept. „ „ „Pr. der Nederl.“	16 „ „ „Insulinde“
28 „ „ „Prinses Juliana“	30 „ „ „Kawi“
7 October „ „ „Rembrandt“	14 October „ „ „Patricia“
21 „ „ „Johan de Witt“	28 „ „ „Tjerimal“

EXTRA MAILSCHIP „VONDEL“ van Soerabaia 1 Juni
 (Via Genua rechtstreeks naar Amsterdam) Batavia 8 „
 naar Amsterdam) „ Padang 10 „

SNELVRACHTDIENST MET PASSAGIERS-ACCOMMODATIE

via Padang - Marseille Amsterdam en Hamburg
 Rotterdam

Passageprijs Batavia-Marseille f 87.50
 Batavia - Amsterdam f 73.50
 Rotterdam

23 Juli s.s. „Roepat“

16 Juni s.s. „Djember“
 13 Juli „ „ „Tapanoei“

„Rotterdamsche Lloyd“
 Agents:
 Internationale Credit- en Handel-
 vereeniging „ROTTERDAM“
 Telegramadres: FLOYD MAIL - WELTREVEDEN
 Telegrafadres: PASSAGE - SOERABAIA

RIALTO THE SEA HAWK

HET SUCCES MET

IS DERMATE STIGEND.

Dat wij ons verplicht gevoelen, deze buitengewone film te prolongeren t/m a.s. Maandag 8 Juni. Slechts bij zeer hoge uitzondering gaan wij tot prolongatie over, doch de directie durft in dit geval te mogen adviseeren: ie der Soerabajaan boven 15 jaar moet de ze film zien.

12000

Bezoekers hebben reeds het wereld beroemde meesterwerk „THE SEA HAWK“ gezien en hun oordeel is schitterend. Aanvang 6 u. 45 en 9 45 n.m. Verhoogde prijzen.

AGENDA

5 Juni 1925

Rialto Bioscoop.
THE SEA HAWK.
Simpang Theater.
Nibelungen.
Restaurant Helleendoorn.
Elken dag (Maandag uitgezonderd):
Muziek van 11 u. v.m. tot half 2 n.m.
Zaterdag- en Zondagavond:
Muziek van 7 u. tot 12 u.
Maison MONICO
Elken morgen matinée
Elken avond muziek.
TRIANON THEATER
Bal Tabarin attracties.

HOTEL VICTORIA
CENTENG-SIMPANG DOEKOE
G. STOKOPER

Zoekt U Arbeid ?

Wendt U tot de Arbeidsbeurs.

Kedong Anjer No. 4
360 f Telefoon 3697 Zuid.

HOTEL WILHELMINA
Het best gelegen te BANDOENG
Opnieuw gerepareerd
Kamers m. & z. eigen gemakken
Malige prijzen
H. Gerdas
Eigenaar

DAGAGENDA

Zaterdag 6 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize J. A. W. M. Velter, H. A. M. Titaroomstraat 8 (Darmo), van meubilair.

Door het Vendukantoor F. Wardenaar in hare lokalen in de Chineesche Voorstraat 36, van Commissiegoederen.

Maandag 8 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize G. A. van Gessel, Oedjong DI-opziener M. E. meubilair.

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize 39 Tamarindelaan, meubilair, speelgoed.

Dinsdag 9 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize W. Lakenman, H. V. A. van Heutszstraat 2, van meubilair.

Door E. Haverkamp & Co. van vracht- en personen auto's.

Woensdag 10 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize 15 Oude Hospitaalstraat van meubilair.

Door het Vendukantoor F. Wardenaar in hare lokalen in de Chineesche Voorstraat 36, van Commissie en koopmansgoederen en groote zagen.

Donderdag 11 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. in hare lokalen op Oude Kerkhofweg 3, commissiegoederen.

Door G. W. Tromp de Haas & Co. in de stallen op Fort Prins Hendrik - Benteng Miring, van Soembawa paarden eigenaar S. Salim Babagi.

Zaterdag 13 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize Mevrouw H. Grün-Roessler, Karang Sono (Schoolweg) LAWANG keurig meubilair, bezichtiging den dag der vendutie.

Maandag 15 Juni 1925

Door G. W. Tromp de Haas & Co. ten huize Mr. H. Th. ter Haar Romeny, Advocaat 32 Palmenlaan, meubilair.

Toll Noord
Soerabaja 3086
Bescherm Uw FABRIEKSDAK tegen roest en S. O. 2. met BOKS' WITTE DAKVERF In Uw fabriek blijft het dan licht
G. M. Boks & Co.
Verf & Vernisfabrikanten.
ANNO 1884
Oude Kerkhofweg 23.
SOERABAJA.
607 c

TOKO H.A. MANAN

GEMBLONGAN 40 SOERABAJA

Opener Toko „DE ZON“

Het beste betrouwbare adres.

Verlengde Prijzen.

Lijzen Leden van Zwart gevuld met gele strepen

Duitak 15 c.m. dikte, 100-120 cm. breed, 100-120 cm. lang

Groot 2 pers. No. 1 Jonge 122. Nr. 100 f 84.-

Klein 2 „ „ „ 225. „ 164 „ 72.-

Groot 1 „ „ „ 225. „ 132 „ 54.-

Klein 1 „ „ „ 225. „ 102 „ 41.-

Kinderbed met harkwerk „ 160 „ 97 „ 41.-

Verf met wit schilderen met 4. bijbehoud worden

Gastroptie KLANBOE met geweven vel en hout

No. 1 f 12.- No. 2 f 10.- No. 3 f 12.- No. 4 f 18.-

en No. 5 f 12.-

Prijzen à forfait of tegen rembours pek en koelle

loen f 4.- per bed.

1925. AANBEVOLENDELEEF

Zinige en Verstandige huismeesters!!!

Maakt gebruik van deze uitkomst. Elke gulden minder

uitgave betekent in dezen tijd van malaise heel veel.

U kunt thans voor slechts f 250 een commissie-wagen

krijgen bij de Wagenverhuurderij Vardon-Kalisari Vardonpark

tef. No. 161 Z.

Goede Fuchs wagens

Voortreffelijke paarden

Betrouwbare koetsiers.

965 F Beleefd aanbevelen

15 gld. s' maands

1 uur per week.

499 D.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

1925.

TRIANON-THEATER

TOENBIDJEN. TEL. Z. 3000 DIRECTIE ALFRED MÜLLER.

Heden en volgende dagen.

HET GEHEIM VAN HOLZMAN

Wiener Wäscherin Joseph Potiphar, etc.

BAL TABARIN—THE KAMPER SISTERS

ATTENTIE.

Woensdag v. 10 en Donderdag 9, 11. Juni 1925

GASTVOORSTELLINGEN

CHRISTINE van MEETEREN

met haar bekende Tooneel gezelschap.

638

REST. HELLEENDOORN

Ontvangt Vrieskamer

Ger. Paling, Zalm en Bokking

Gez. en Gem. Haring en Haringlin

Mayonaise

Rolmops, Gez. en Gekruide Ansjovis

Z. M. en Leidsche Kaas

Vriesboter

242 c e

In het Tehuis voor de Werkende Vrouw

Plampitan 37.

zijn weer eenige plaatsen open. Het Kostgeld bedraagt de helft van 't salaris tot een maximum van f 55.— per maand. Doortrekkenden betalen f 2.— per dag. Voor inlichtingen wende men zich tot de Directrice van het Tehuis.

Het Bestuur v/de

Roemer - Visser - Vereeniging

Afd. Soerabaja

R.

Beauty Sigaretten

HET SUCCES

van de

JAARMARKT

Prijs per doos á 20 pakketten

á 10 stuks f 3,60 (200 stuks)

Nanyang Brothers Tab. Cy.

Tjantian 83 Soerabaja

c 329 bedf

VEEL GELD

bent U ineens kwijt als U een fics á contant of op de gewone afbetalings-voorwaarden loopt. Wendt U daarom tot ons: op de nieuwste en gemakkelijkste condities leveren wij U een prima rijwiel met complete toebehoren.

T I E N

verschillende Hollandse en Engelsche 1e klas merken, als: SIMPLEX, BURGERS E.N.R., GAZELLE, RALEIGH, HERCULES, e.a.

De naam reeds zegt alles!

Auto- en Rijwielh. „LEWIS.“

Genteng No. 30. Telf. No. Z. 3966

Geopend van 8-1 en van 4-7 uur.

368 b

Machinale Brood & Beschuittfabriek

„SOEKAMADJOE“

SOERABAJA Gevestigd-Sedert MAKASSER

Rozendoornlaan 2 1910 Grote Straat 86

Telf. N. 4023 Telf. 269

Onze fabrieken zijn geheel volgens Europeesch Systeem ingericht en staan onder voortdurende medische Controle.

Twee maal daags levering van versch brood aan huis.

Prijscourant en proefbrooden worden gaarne op aanvraag gratis toegezonden.

De beheerder,

126 a d

MAISON-THELMA

Telefoon Z. 3035 Lamahpoetra 13

:- HEEFT ONTVANGEN :-

Nieuwe stoffen voor toiletten en mantels velour inprime, Dubarry zijde,

schitterende nuances crepe

Uni, geborduurd in kleuren

voor middag toiletten.

Velour chiffon in effen kleur.

361 c

Even noteeren!

Iedere bestelling, hoe gering ook, wordt met den meesten spoed franco aan huis of op kantoor bezorgd.

Chemicaliënhandel „de Gouden Ster“

Kembang Djapoon 54. Telf. 3500 Noord.

545 f

NIBELUNGEN

Eerste Gedeelte van 5 t/m 10 Juni in het Simpang Theater

Tweede Gedeelte wordt gegeven van af 11 t/m 16 Juni a.s.

Speelduur van elk gedeelte van deze film is DRIE uur zoodat

wij genoodzaakt zijn Nibelungen in twee voorstellingen te geven. (Dit gebeurde ook in Europa)

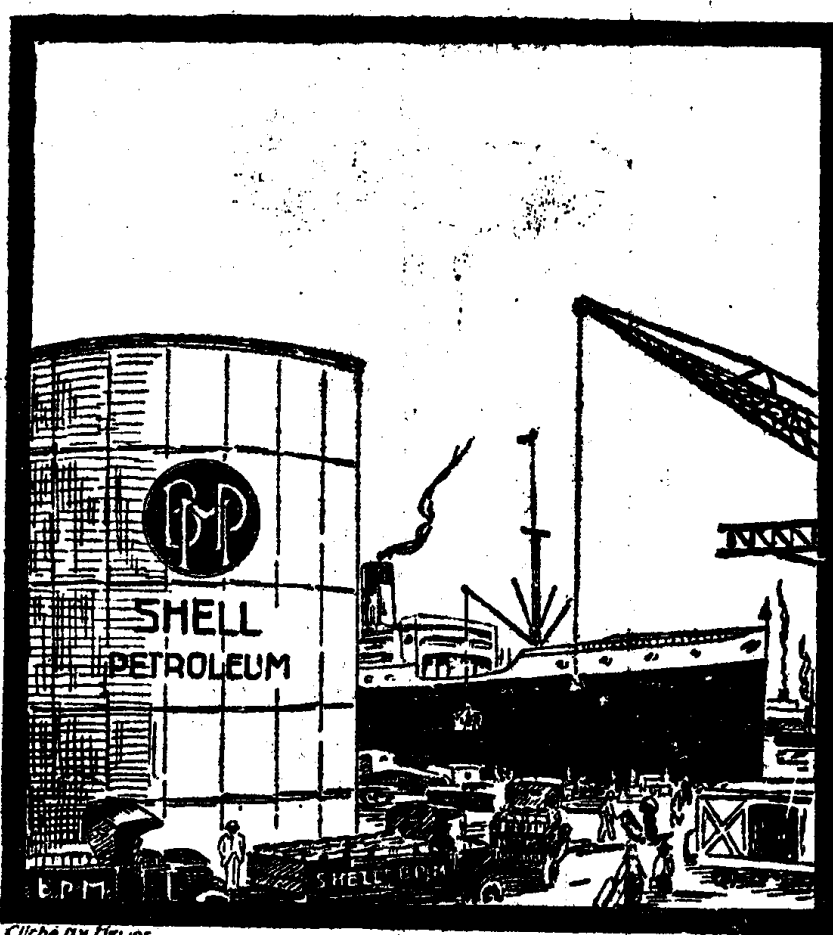
Aanvangs-Uren 6.30 n.m. en 9.45 (ORKEST BEGELEIDING)

Prijzen. Loge f 3.— 1ste kl. f 2.40 2de Kl. f 1.80 incl. Bel.

Op alle coupons toeslag ZESTIG cent.

Vrijtaarten beslist ongeldig.

617

SHELL PETROLEUM

DE BATAAFSCHE PETROLEUM MIJ.

1017-67

INDUSTRIESCHOOL VOOR MEISJES

OPGERICHT 1901

Paradestraat 1 achter 't Nieuwe Gebouw H. V. A.

Onderwijs in knippen-naaien-handwerken en hoedenmaken

Prospectus en alle gewenschte inlichtingen dagelijkse aan de school. Telefoon 1197 N.

560 act

De directrice.

M. E. MEWE.

N. V. FABRIEK GEMBONG

SOERABAJA

BOUWMATERIALEN

EN

FABRIKATIEKALK

930 i

WATERLEIDINGEN en GASLEIDINGEN

Handel in Sanitaire Artikelen

Het goedkoopste en beste adres voor aanleg en reparatie op bovenstaand gebied is de

N. V. Gebrs. BOMHOFF

KALIASIN 34 TEL. Z. 3157 en 84

Alle werkzaamheden worden onder garantie uitgevoerd. 868 b

PHOTO-ATELIER

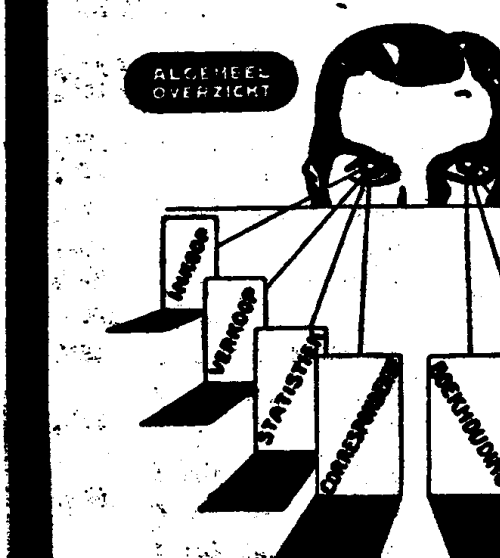
ISKEN

GEMBLONGAN 50 SOERABAYA

TELEFOON 2228 Z.

Artistieke - Vergrotingen - Foto's

• • 1015

ALLE GEGEVENS

OMTRENT UW ZAAK

IN ÉÉN OOGOPSLAG

TE VINDEN BIJ GEBRUIK VAN ONS

ZICHTBAAR

KAART-SYSTEEM

Vraagt vrijblijvend inlichtingen

en kostenbegroting bij:

Firma B. ZELDENRUST

voorheen FLES & Co. Soerab